

DE KORHAAAN

Jaargang 38, Nummer 1 - Februari 2004

IN DIT NUMMER:

Jaarverslag 2003

Inventarisatie eiland de Dode Hond 2002

Broedplaatsen van huiszwaluwen in 2003

De Korhaan

Verenigingsorgaan van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

Verschijnt 5x per jaar.

Redactie : Josée van Beek
Willem-Jan Hoeffnagel
Joost van Ramshorst
Rietje Veltkamp

Redactieadres : Rietje Veltkamp rietjeveltkamp@wxs.nl
Castorstraat 21 1223 EW Hilversum 035-6834193

Ledenadministratie : F. Wilms-Schopman
J.C. Ritsemalaan 1 1241 AP Kortenhoef 035-6563020

Verzending Korhaan : Bep Dwars-Van Achterbergh
Flamingohof 1 1221 LK Hilversum 035-6850627

Foto omslag : Jos Korenrump / Het Vogeljaar

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren.

De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

Inleveren kopij: uiterlijk 1 februari

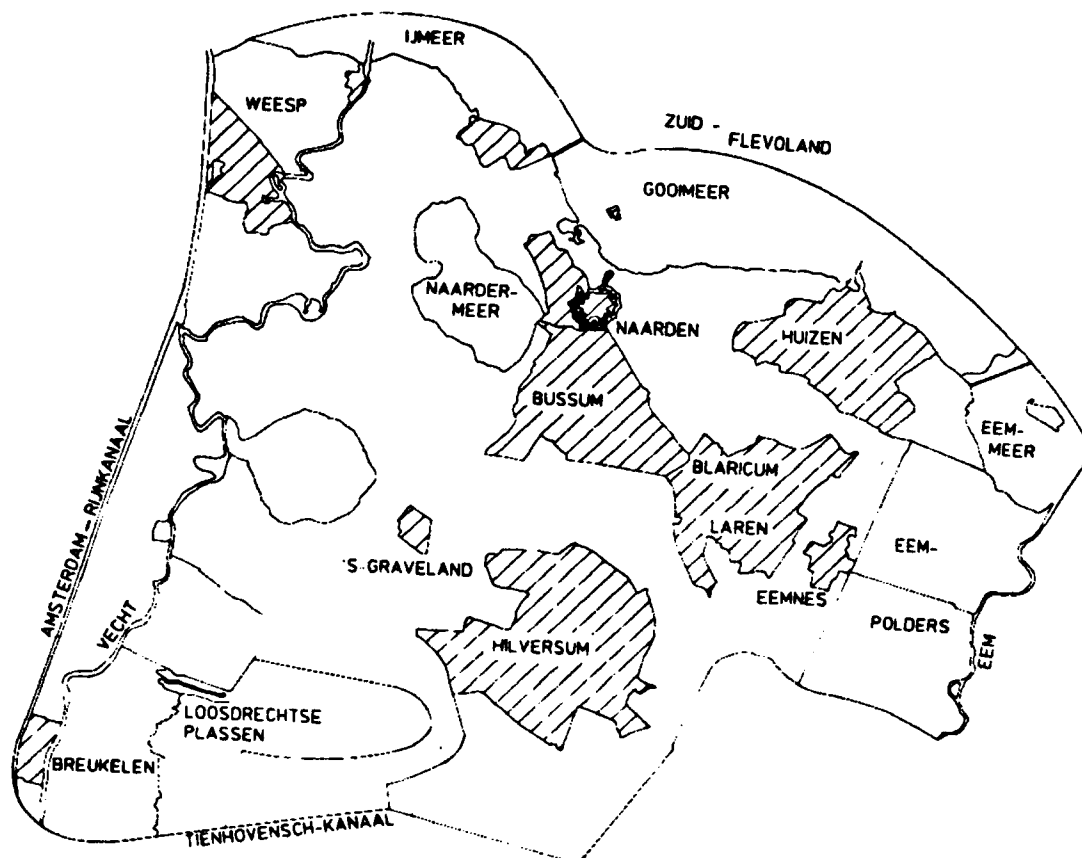
1 april

15 juni

ISSN: 0929-8762

1 september

15 november

Het werkgebied van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Inhoud

Van de voorzitter	2
Hoe gaat het met de Jeugdcurcusus?	3
Van de redactie	4
Excursie in Hilverbeek	4
Jaarverslag Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken 2003	5
Inventarisatie eiland de Dode Hond 2002	11
Krassen van een Gooise kijker	12
Geachte redactie	13
Inventarisatie Bloemendaler en Gemeenschapspolder Oost 2002	14
Broedplaatsen van huiszwaluwen (Delichon urbica) in 2003	16
Geen transformatie	18
De broedvogelpopulatie van de oeverzwaluw (Riparia riparia) in het Gooi en omgeving in 2003	19
Mussen slaapplaats	23
Boekbespreking: Jan Huijgen – Van dorpsboerderij tot 'stadteland'	24
Uit de veren	26
Verslag van de Buitengewone Ledenvergadering op 22 januari 2004	28
Even rechtzetten	29
Algemene Ledenvergadering over 2003	30
Werkvogels gezocht en gevonden	30
Programma	31
Ontvangen Literatuur	33
Mutaties ledenbestand	34
Veldwaarnemingen	35
Kor Haan	36

Van de voorzitter

Allereerst wil ik u allen een voorspoedig en vogelrijk 2004 toewensen.

Alhoewel dit elders vaak als een "slappe tijd" bestempeld wordt is de maand januari voor onze vereniging een zeer drukke maand waarin veel werk verzet wordt. Ik denk hierbij niet slechts aan onze gevederde vrienden, waarvan diverse soorten al weer aan het baltsen en nestelen zijn, maar ook aan de vele leden die binnen onze vereniging actief zijn. Tijdens de vele vergaderingen en andere bijeenkomsten die ik deze maand heb bijgewoond is mij dit weer eens gebleken en namens het bestuur wil ik ook langs deze weg nog eens onze grote waardering daarvoor uitspreken. Niettemin blijft er reden tot zorg. Zo is al een jaar lang de belangrijke functie van bestuurslid Natuurbescherming vacant. Met behulp van enkele deskundige leden probeert het bestuur dit zo goed mogelijk op te vangen, maar dat is natuurlijk een zeer onwenselijke situatie. Daarom hier nogmaals de oproep om kandidaten voor te dragen en wel bij voorkeur nadat u gepeild heeft of de betrokkene ook werkelijk geïnteresseerd is en niet al benaderd is. Omdat het bestuurslid Avifauna Guus Proost er na de komende algemene ledenvergadering eind maart helaas ook mee op wil houden, ontstaat ook bij deze belangrijke subgroep een vacature die zo snel mogelijk opgevuld moet worden. Gelukkig blijft Guus wel deel uitmaken van het zeer deskundige driehoofdige coördinatieteam dat verder bestaat uit Cor de Kruif en Jelle Harder. Dit team stuurt onder leiding van het bestuurslid Avifauna alle on-

der Avifauna ressorterende groepen en activiteiten aan. De vereniging kan ook nog veel actieve mensen gebruiken voor andere zaken die thans blijven liggen of door een te beperkte groep gedaan moeten worden. Meldt u daarom aan als u actief iets wilt doen en blijft u alstublieft niet wachten tot u "ontdekt" wordt. Wij hebben u nu nodig!

Dat ook nieuwe leden snel en nuttig actief kunnen en willen worden heb ik samen met diverse andere bestuursleden gelukkig kunnen merken op de goedbezochte avond voor nieuwe leden welke op 8 januari jl. gehouden is. Deze avond was georganiseerd door de subgroep Avifauna. Doordat veel kennis en ervaring aanwezig was konden de aanwezige nieuwe leden alle gewenste informatie krijgen, terwijl namens de vereniging snel en gemakkelijk gepeild kon worden of men actief wilde worden op gebieden waar versterking nodig is. Kortom een goed initiatief dat zeker een vervolg zal krijgen! Tot slot wil ik iedereen nogmaals attenderen op de rubriek "Werkvogels gezocht" die sinds het vorige nummer iedere keer in de Korhaan zal worden geplaatst om u op belangrijke vacatures te attenderen.

In de goede traditie om van tijd tot tijd een waardevol lid van de vereniging in het zonnetje te zetten is het ditmaal de beurt aan Paul van der Poel. Paul is al ruim 30 jaar betrokken bij het verzorgen van de door onze eigen vereniging georganiseerde vogelherkenningscursussen. Een groot aantal van onze leden

heeft bij hem ooit een van die cursussen gevolgd en daar de nodige belangrijke zaken geleerd. Paul, heel veel dank voor jouw inzet en bevoegenheid en we hopen dat je het nog lang wilt blijven doen. Ik heb Paul tijdens de Buitengewone Ledenvergadering van 22 januari jl. al voor zijn verdiensten bedankt en hem een bos bloemen overhandigd. De inmiddels gebruikelijke verenigingsoorkonde zal hem nog op een later tijdstip uitgeleerd worden.

Alhoewel verderop in deze Korhaan een verslag van onze secretaris over deze Buitengewone Ledenvergadering is opgenomen, wil ik daar kort nog even bij stilstaan. Het was verheugend om een zo grote opkomst te zien, waarbij het bestuur zich realiseert dat de zeer interessante lezing van Otte Zijlstra de toeloop zeker flink heeft bevorderd. Het blijkt dus zeer zinvol op zo'n avond het nuttige met het aangename te verenigen. Verheugend was ook dat het bestuur u weer eens in positieve zin heeft kunnen informeren over de mogelijkheid als VWG eindelijk eens ergens onderdak te vinden. In overleg met het bestuur van de organisatie Sherpa proberen wij tegen redelijke voorwaarden onderdak te krijgen in hun vestiging te Bussum. Doel is mede om voor beide organisaties een win-win-situatie te creëren waarbij wij over en weer iets voor elkaar kunnen betekenen zonder dat daar direct veel geld aan te pas moet komen. Het bestuur hoopt hierover tijdens de Algemene Ledenvergadering op 27 maart a.s. nadere mededelingen te kunnen doen.

U vindt in deze Korhaan ook het jaarverslag over 2003. Een roerig jaar dat met name in het teken stond van de vele persoonlijke wisselingen binnen organen van onze vereniging. Dit is enerzijds verfrissend, maar anderzijds een punt van zorg dat veel tijd en aandacht van het be-

stuur heeft gevegd en ook in 2004 nog zal vergen. Het bestuur hoopt dat een nieuwe lichte actie leden opstaat. Niet zozeer omdat de reeds actieve leden zo nodig vervangen moeten worden, doch omdat vele handen licht werk maken en de

reeds actieve leden niet het gevoel krijgen dat alles altijd maar weer op dezelfde groep mensen neerkomt. Met elkaar een actieve vereniging zijn en blijven, dat is en blijft belangrijk!

Erik Hans van Stigt Thans

De geschiedenis van het Naardermeer, bezoek aan een eendenkooi, een vogelasiel, boompjes trekken, ontleden van dooie karper en natuurlijk heel veel vogels.

Atie van Klaveren

Hoe gaat het met de Jeugdcurcusus?

In september zijn we met de jongste kinderen begonnen met het bespreken waarom ze op de cursus zijn gekomen, waarop je moet letten als je vogels gaat kijken, welke vogels ze leuk vinden of al kennen. Het begrip territorium hebben we uitgelegd en daarna zijn we lekker naar buiten gegaan om....vogels te kijken.

De derde ochtend waren de eenden aan de beurt en werden de kinderen voorbereid op een bezoek aan de eendenkooi, want dat stond ook op het programma. Het was koud en guur weer met een temperatuur van net boven nul, met wind en regen. De geschiedenis van het Naardermeer werd verteld tijdens de vaartocht met de fluisterboot richting eendenkooi. Onderweg zagen we rondvliegende ijsvogels, koperwieken, kramsvogels, een buizerd, verschillende eenden en een grote zilverreiger. De eendenkooi was een andere wereld voor ze, met verhalen van vroeger over "hele en halve bouten", uitdrukkingen als "de pijp uitgaan" of "het hoekje omgaan". Kortom biologieles en geschiedenis in één.

Ook hebben we het vogelasiel bezocht. Daar ben je bijna altijd verzekerd van een aantal niet alledaagse vogels, die niet wegvliegen als je er aan komt. Ze hebben ganzen leren tekenen en zo de vorm goed ingeprent gekregen. Natuurlijk kwamen de wintergasten die hier hun vakantie houden in deze tijd ook aan bod. Een excursie naar Hilverbeek waar we die wintergasten zouden zoeken, was het volgende doel. Het was koud, maar gelukkig droog en we hebben leuke dingen gezien. Zoals de grote gele kwikstaart, grote bonte specht, nijlgans, brandgans, buizerd, boomkruiper en boomklever, appelvink en zo'n 50 reigers. Het was de moeite waard!

Groep 2

Na de introductiedag is het echte programma gestart met werken in het bos. Andere jaren werd er in het gebied van Natuurmonumenten gewerkt, dit jaar werden we hartelijk ontvangen bij het G.N.R.

De kinderen en de begeleiders hebben gewerkt als paarden en vele boompjes hebben het

lootje gelegd. Het werk werd gedaan met pure handkracht, soms werden de scheppen erbij gebruikt. En wat een plezier hadden ze met dat gezwoeg! Ook na de pauze, met limonade en een warm worstje, gingen ze opgewekt verder om de laatste boompjes er nog uit te trekken. Met een cadeautje van G.N.R. als dank en een appeltje voor de dorst gingen ze moe maar voldaan naar huis.

Om de eenden, er zijn er nogal wat, te leren herkennen werd er met een zoekkaart gewerkt. Er werd over de eenden verteld en ook over de eendenkooien in Nederland. Want het volgende wat ze gingen doen was een excursie naar de eendenkooi, varen, wandelen en veel ontdekken. Sporen in de natuur en van vogels in het bijzonder. Op de 's-Gravelandse buitenplaatsen was best wat te ontdekken. Sporen van vroeger en nu, van mensen en dieren. Met een boekje over voet- en vraatsporen gingen we op avontuur en we vonden scherven, veren, pootafdrukken van een ree, afgeknabbelde kegels. We ontdekten zelfs een dikke dooie karper,

die natuurlijk werd ontleed, en nog een half opgevreten wilde eend. Het was een leuke ochtend.

"Vogels Speciaal" ging over de ooievaar en de trek. Anders dan anders, werd er nu eens niet vooraf over verteld, maar mochten ze de ooivaars aan de hand van een vragenlijst gaan ontdekken. Als hulp: vogelboeken, de leiders en overleg met elkaar. Het inkleuren van een ooievaars-tekening leek ze een makkie, maar dat viel tegen. Hier leerden ze goed te kijken. Samen hebben we de vragen en de ant-

woorden besproken en van elkaar nieuwe dingen gehoord. We stonden versteld van de al aanwezige kennis. In februari gaat deze groep in de haven van Huizen een eiland schoonmaken voor de visdiefjes, we zullen duimen voor goed weer. U hoort nog van ons.

Cursus Vogelherkenning voor volwassenen, voorjaar 2004

Wat kunt u verwachten? Lezingen met dia's en vogelgeluiden, die verband houden met dit jaargetijde, zijn vaste bewoners en de vele zomergasten. Op een

rustige en plezierige manier maakt u kennis met onze vogelwereld. Heeft u zin om mee te doen? Reageer dan snel want er is veel belangstelling voor.

Cursusdatums: op dinsdag, van 16 maart t/m 20 april (6 keer)
Tijd: 20.00 - 22.00 uur
Plaats: Verlosserkerk op de Ceintuurbaan in Bussum
Kosten: leden Vogelwerkgroep €20,00 en niet-leden €25,00
Opgeven bij: Atie van Klaveren, Berkenhof 3, 1241VP Kortenhoef. Tel.035-6561426.
Excursies: 4 keer in de tussenliggende weekends.

Van de redactie

Sinds kort is de Korhaanredactie versterkt met Josée van Beek en Joost van Ramshorst. Zij redigeren de artikelen. Paul Keuning is bereid gevonden een overzicht te maken van de onderwerpen in de ontvangen literatuur.

Engbert van Oort stelt de veldwaarnemingen samen. Kortom vele handen maken licht werk, zoals onze voorzitter voorin dit nummer raak opmerkt. Rob Kole kan nu met een gerust hart zijn

werk voor onze redactie beëindigen. Rob zit echter niet stil, want hij is onder meer druk met het tijdschrift Het Vogeljaar. Namens de vogelwerkgroep: Rob, bedankt!

Rien Rense zit als lid van het bestuur bij de redactievergaderingen en vormt een schakel tussen redactie en bestuur en dat werkt erg prettig!

Op 1 februari waren alle stukken voor de eerste Korhaan van 2004 al binnen per post of e-mail. Ook kwam er een heuse handgeschreven brief binnen, waarvan u een afdruk in dit nummer aantreft. Er zijn al in enkele nummers ingezonden brieven geplaatst. Het lijkt erop dat er een nieuwe rubriek ontstaat in onze Korhaan.

Excursie in Hilverbeek

We gingen wandelen en vogels kijken. Frans en Atie waren de leiders. Ik zat bij Frans. We zagen een nijlgans op een tak van de boom. We hebben ook een goudhaantje gezien en een drol van een vos op een steen. Hij was een beetje groen. We hebben zelfs een grote gele kwikstaart gezien, hij vloog over een bruggetje. Hij is heel zeldzaam.

En ongeveer 50 blauwe reigers. Verder dit nog: een grote bonte specht, boomklever, koperwiek, holenduif, buizerd, brandgans, appelvink, Vlaamse gaai en boomkruiper, veel hè?

Groetjes, Marije v.d. Kamp, groep 1 van de Vogelcursus voor de Jeugd.

Brandgans

Tekening: A. Singer

Jaarverslag Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken 2003

1. Secretaris

Het Algemeen Bestuur (AB) van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken heeft het afgelopen jaar zes keer vergaderd.

Het Dagelijks Bestuur (DB), bestaande uit voorzitter, secretaris en penningmeester, is ook zes keer bij elkaar geweest. Het DB is ingesteld om als bestuur slagvaardiger en sneller te kunnen optreden en waar nodig bepaalde zaken voor het Algemeen Bestuur voor te bereiden.

Het Algemeen Bestuur was in 2003 als volgt samengesteld:

Voorzitter: Erik Hans van Stigt Thans
Secretaris: Marc van Houten
Penningmeester: André Kerkhof
SG Algemene Zaken: Bep Dwars
SG Avifauna: Guus Proost
SG Natuurbescherming: vacant
SG Vogelcursus: Atie van Klaveren
SG Excursies: Joke van Velsen
SG Communicatie: Auke Douma/Rien Rense

Tijdens de Algemene Ledenvergadering, van 27 maart 2003, is afscheid genomen van twee bijzondere bestuursleden: Dick Jonkers (Subgroep Natuurbescherming) en Rob Kole (Voorzitter). Beiden kregen als blijk van dank een ingelijste oorkonde uitgereikt, vervaardigd door ons lid Rietje Veltkamp. Gelukkig zijn Erik Hans van Stigt Thans en Auke Douma bereid geweest een tweetal vacatures binnen het bestuur op te vullen, te weten die van voorzitter, respectievelijk bestuurslid van de Subgroep Communicatie. Deze laatste functie was nota bene al een jaar vacant. Helaas is nog steeds geen bestuurslid voor de Subgroep Natuurbescherming gevonden. Het bestuur probeert dit, in overleg met ter zake deskundige leden en de diverse

subgroepen, zo goed mogelijk op te vangen.

Begin augustus heeft bestuurslid Communicatie Auke Douma aangegeven te willen stoppen met het bestuurswerk. Hoewel Auke erg enthousiast is geweest kon hij het om gezondheidsredenen niet volhouden. Vanaf deze plaats wil het bestuur Auke nogmaals bedanken voor zijn welwillendheid en interesse in het bestuurswerk. Gelukkig heeft het bestuur vrij spoedig Rien Rense bereid gevonden de belangrijke Subgroep Communicatie binnen het bestuur te vertegenwoordigen.

Speerpunt was het afgelopen jaar wederom het *VWG-verenigingsgebouw*. Hoewel dit later in het jaar al werd gewijzigd in *VWG-onderkomen*, heeft het bestuur hiermee aanvankelijk geen echte concrete vorderingen gemaakt. Nadat er tevergeefs een paar locaties bezocht en/of ter sprake geweest zijn, is in de tweede helft van 2003 een oud schoolgebouw in Bussum in beeld gekomen dat in beheer is bij de organisatie Sherpa. Deze laatste locatie is inmiddels zelfs twee maal serieus bezocht. De zolder en de andere ruimten binnen dit gebouw lenen zich niet alleen om het archief van de VWG onder te brengen en vergaderingen te houden, maar lijken tevens geschikt om de oude werkcontactavonden weer nieuw leven in te blazen. Eind 2003 was reeds sprake van serieuze gesprekken waarbij over en weer wensen en verwachtingen zijn uitgewisseld. Het bestuur hoopt op de jaarvergadering in maart 2004 hierover na-

dere mededelingen te kunnen doen.

Binnen het bestuur is een begin gemaakt met een zogenaamd Bestuurshandboek. Het is de bedoeling dat hierin voor iedere bestuursfunctie een duidelijke beschrijving komt van de bijbehorende taken en verantwoordelijkheden. Op deze wijze ontstaat voor iedereen een veel duidelijker beeld hiervan en kunnen nieuwe bestuursleden veel gemakkelijker en sneller volledig meedraaien, omdat direct veel duidelijker is wat er van hen verlangd wordt. Ook aan potentiële kandidaten kan zo veel beter informatie verstrekt worden. Als onderdeel van het Bestuurshandboek wordt onder meer ook gewerkt aan een organogram van de vereniging en een lijst waarop alle voor de vereniging belangrijke stukken vermeld staan, alsmede waar zij zich bevinden. Ook floppy's of CD-ROM's met belangrijke gegevens komen op deze lijst. Het is de bedoeling dat het Bestuurshandboek een 'levend' document blijft dat waar nodig gewijzigd, aangevuld en/of geactualiseerd zal worden.

Omdat het in de praktijk lastig blijkt te zijn om de diaprojector zowel voor de cursussen als voor de lezingen te gebruiken heeft Bep Dwars haar projector aan de VWG geschonken, waarvoor dank. Samen met wijlen Yves Vogel heeft Bep voor een goede tweedehands zaallens gezorgd. Hierdoor kunnen genoemde "partijen" onafhankelijk van elkaar de apparatuur gebruiken.

Het bestuur heeft alle leden via De Korhaan opgeroepen hun mening te geven over ons logo "De Korhaan". Gevraagd werd of het ruim 35 jaar oude logo te oud of te oubollig was of juist goed. Tot nu toe zijn te weinig reacties ontvangen om daaraan conclusies te kunnen verbinden.

Het dagelijks bestuur is een avond op bezoek geweest bij de huidige redactie van ons verenigingsorgaan De Korhaan. Doel was om de problemen waar de redactie mee te kampen had te bespreken en waar nodig hulp te bieden. Problemen waren er te over, zoals: te weinig kopij, te laat inleveren kopij, te weinig foto's, etc. Maar ook het gebrek aan vers bloed binnen de redactie vormde een punt van zorg. Twee van de drie redactieleden doen dit werk al zo lang, dat zij er eigenlijk mee willen stoppen. Na een goede discussie, waar een ieder weer wat van elkaar geleerd heeft zijn er diverse wensen en ideeën naar voren gekomen die deels al in daden zijn omgezet. Ook lijkt de gewenste opvolging mogelijk en kan misschien zelfs een uitbreiding van de redactie gereëaliseerd worden.

Het bestuur heeft haar medewerking verleend aan een onderzoek van Stichting Recreatie. Deze Stichting peilde in opdracht van het algemeen bestuur van het Goois Natuurreservaat (GNR), of er onder 10 'groene' organisaties belangstelling bestond voor deelname aan een mogelijk op te richten klankbordgroep voor het GNR, hetgeen het geval bleek. Hierop heeft het algemeen bestuur van het GNR het groene licht gegeven voor de oprichting van de klankbordgroep waaraan voorts nog ook de VWG zal deelnemen. Het is de bedoeling van het GNR dat de klankbordgroep

gaat adviseren over de hoofdlijnen van het beheer en dus niet op projectniveau.

Hoewel er binnen het bestuur een mengeling bestaat van ervaren en minder ervaren leden komen we nog steeds mensen te kort. Zo is de vacature voor bestuurslid van de subgroep Natuurbescherming al een jaar lang niet opgevuld en ontstaat eind maart 2004 de vacature voor bestuurslid van de subgroep Avifauna. Voor een goed en actief bestuur is vervulling van deze functies essentieel, daar het hier om een groot deel van de kernactiviteiten van de Vogelwerkgroep gaat. Het idee dat ieder nieuw bestuurslid een gedegen achtergrond dient te hebben is niet juist. Zoals de meeste 'klussen' binnen onze VWG is enthousiasme en interesse het belangrijkste. Nieuwe bestuursleden worden met zorg omgeven en langzaam bekend gemaakt met de materie, waarbij zij altijd kunnen steunen op de kennis en ervaring die binnen het bestuur, bij oud-bestuursleden, maar ook met name binnen de betreffende subgroepen zelf aanwezig is. Mocht u interesse hebben dan kunt u altijd informatie bij de voorzitter inwinnen. Hetzelfde geldt voor leden van de kascommissie. Ook dit jaar zoeken we weer een nieuw kascommissielid. Is het niet gewoon leuk en leerzaam om over de schouder van uw penningmeester mee te kijken? Het kost u één avond per jaar.

Tot slot zijn er ook in de diverse werkgroepen nog de nodige vacatures en we moeten dan ook blijven beseffen dat een goed bestuur en een actieve Vogelwerkgroep niet zonder actieve leden kan.

2. Subgroep Avifauna

Het Coördinatieteam (CT), bestaande uit Marc van Houten, Jelle Harder, Guus Proost en Cor de Kruif, heeft in 2003 twee inventarisaties (gebied Wakkerendijk Meentweg/Gooyergracht en Cruysbergen) en de 15 Werkgroepen vallende onder de Subgroep Avifauna gecoördineerd. Wegens onder meer zijn drukke werkzaamheden als bestuurslid is Marc inmiddels uit het CT gestapt. Marc, bedankt voor jouw bijdrage aan het CT. Omdat er geen coördinatoren gevonden konden worden, zijn de volgende werkgroepen 'slappend' geworden: Steltloper-tellingen, Ganzen- en Zwanentellingen en de Werkgroep Nijlganzen. Door het stoppen van Dick Jonkers als één van de coördinatoren van de Werkgroep Tuinvogeltellingen wordt deze werkgroep voorlopig alleen door Fernand Jager aangestuurd. Bij de Werkgroep Eempolder-tellingen is Nico Klippel dit jaar gestopt. Hij is opgevolgd door Corné Joziasse. Engbert van Oort heeft de rubriek Veldwaarnemingen in de Korhaan overgenomen van Peter Vos. Het CT heeft geconstateerd dat er bij de werkgroepen dringend behoefte is aan nieuwe actieve deelnemers. Het CT heeft daarop het initiatief genomen om een ieder die lid geworden is sinds 1 januari 2002 schriftelijk uit te nodigen voor een bijeenkomst op 8 januari 2004. Op deze avond zullen deze nieuwe leden persoonlijk geïnformeerd worden over de activiteiten van de werkgroepen en zal hen gevraagd worden deel te nemen aan één van de werkgroepactiviteiten. Op deze wijze hopen we onze werkgroepen van 'vers bloed' te voorzien. Elke werkgroep heeft evenals vorig jaar een kort verslag van

haar activiteiten aangeleverd. Deze zijn gebundeld en als bijlage meegestuurd met de agenda van september 2003. Een verkorte versie hiervan is aan te treffen in de rubriek 'Uit de Veren' van december 2003 (Korhaan blz. 106-107). De uitgebreide versie is per mail op te vragen bij de secretaris van het CT Cor de Kruijff.

Andere belangrijke activiteiten waar het CT zich mee bezig gehouden heeft, zijn:

- het vaststellen van de richtlijnen voor de werkgroepbegrotingen en het begeleiden van de lopende begrotingen;
- de participatie binnen het SVN (Samenwerkende Vogelgroepen Noord-Holland). Onder meer door middel van een brief aan het bestuur van het SVN is geprobeerd deze participatie meer zin en inhoud te geven;
- het zoeken naar versterking van het CT;
- het opstellen van een draaiboek aangaande de functies binnen de Subgroep Avifauna (wordt vervolgd);
- het opstellen van richtlijnen t.a.v. het kaartenbeheer ten behoeve van de inventarisaties binnen ons werkgebied (wordt vervolgd);
- het coördineren van de twee halfjaarlijkse vergaderingen van de Subgroep Avifauna;
- het verzorgen van de vaste rubriek 'Uit de Veren' in de Korhaan.

3. Subgroep Communicatie

Begin 2003 is Auke Douma als nieuwe coördinator van de subgroep communicatie benoemd. Helaas moest Auke zich in de loop van het jaar om gezondheidsredenen terugtrekken. Zijn werk is nu overgenomen door Rien Rense. De lezingenavonden zijn weer georganiseerd en geleid door

Wim le Clercq. De belangstelling voor de avonden is in het algemeen goed. Het programma is naar tevredenheid.

Tijdens de lezingenavonden verzorgde Bertus van den Brink de informatie- en boekenkraam. Hij is ook aanwezig met een promotiekraam bij verschillende externe evenementen.

Verschillende andere leden ondersteunen deze activiteiten. Het verenigingsblad De Korhaan is dit jaar vier maal in plaats van vijf maal verschenen. Door gebrek aan kopij, overlappende vakanties en werkdruk was het noodzakelijk om de nummers 3 en 4 te combineren. De redactie heeft de planning en werkwijze nu aangepast en verwacht dat De Korhaan verder weer volgens planning uitkomt. Daarnaast is uitbreiding van het redactieteam te verwachten. Er is meestal voldoende kopij, maar het is soms wel nodig om auteurs te stimuleren tot schrijven.

Het Goois Vogelnet is een succes. Er zijn meer dan 300 deelnemers, die bijna dagelijks per e-mail interessante waarnemingen en berichten aan elkaar doorgeven. Half mei heeft een kleine delegatie van het bestuur, te weten Erik Hans van Stigt Thans, Auke Douma en Marc van Houten, ons lid Hans van Oosterhout in het zonnetje gezet wegens zijn verdiensten voor het Goois Vogelnet. Dit viel samen met de verzending van de 1000ste e-mail van het Goois Vogelnet (GVN). Hans ontving een door Rietje Veltkamp vervaardigde oorkonde en een fles goede wijn. Enkele regionale dagbladen hadden het vooraf gemaakte persbericht overgenomen, hetgeen weer enkele aanmeldingen voor het GVN opleverde. Het bestuur is zich er terdege van bewust dat vrijwilligers, die hun werk voor onze Vogelwerkgroep trouw en actief doen, best eens aandacht mo-

gen krijgen. Het GVN grossiert niet alleen in vogelwaarnemingen; steeds vaker komen er ook oproepen en andere berichten op te staan. Ook onze Vogelwerkgroep maakt daar gebruik van. De trektelpost in het Corversbos heeft inmiddels ook een eigen plek op de website van de Vogelwerkgroep en hierop is actuele informatie over het werk en de resultaten te vinden. Internet wordt daarmee ook binnen onze Vogelwerkgroep een steeds belangrijker medium.

De website van de VWG is regelmatig bijgewerkt, maar aan het eind van het jaar is toch weer een achterstand ontstaan in het actualiseren.

Wel geactualiseerd is de welkomstbrochure voor nieuwe leden. Deze geeft hierdoor weer een goed overzicht van de activiteiten van de vogelwerkgroep. In grote lijnen betekent dit dat de activiteiten van de subgroep in het afgelopen jaar - ondanks enkele tegenslagen - toch heel redelijk zijn uitgevoerd.

4. Subgroep Cursussen

Sinds we de cursus duidelijk een voorjaar en najaar «gezicht» hebben gegeven en ons programma - over het hele jaar bezien - daardoor uitgebreider en gevarieerder is geworden, krijgen we meer cursisten. Een groot deel hiervan komt al meerdere jaren, omdat men vindt dat er steeds iets nieuws te leren valt. Dit heeft een wisselwerking op de cursusleiding, die hierdoor weer gestimuleerd wordt om iets nieuws te bedenken. Het voorjaar bracht ons 61 en het najaar 64 cursisten. Ook de excursies passen we aan op het jaargetijde. Hierdoor leren de cursisten ook meer vogelgebieden kennen. Met vijf vaste leiders, twee inmiddels vaste gastsprekers en een aantal extra excursieleiders, krijgen we het voor elkaar om elk jaar weer een

groot aantal mensen "om te toveren" tot "Vogelaar". Dit jaar zijn 3 cursisten lid geworden van de VWG. Er zijn al veel leden op de cursus en anderen willen nog een poosje op de cursus blijven voordat zij de overstap maken om lid te worden.

Ook de jeugdcursus blijft een succes.

Op 13 september zijn we voor het 7e jaar gestart met 45 kinderen. In de jongste groep 8 tot en met 10 jaar met 21 kinderen, in de oudste groep 10 tot en met 12 jaar, met 24 kinderen. De eerste dag zijn we begonnen met een vogelworkshop, waarbij één van de ouders mee mocht doen. Er werd kennis gemaakt met elkaar en de leiders. En er was tijd voor een wandeling, een vogelcomputerspel, het uitpluizen van braakballen, het maken van vogelpuzzels en tot slot is een video over vogeltrek bekeken. De kinderen vonden het leuk en de uren vlogen om, ja, ze vonden zelfs dat de tijd te snel voorbij ging. We hebben een programma voor elke groep aangepast aan leeftijd en interesse. De kinderen leren spelenderwijs hoe ze zich buiten moeten bewegen om de vogels te ontdekken, hoe ze hun kijkers en vogelgidsen moeten gebruiken, alsmede dat je met schreeuwen en rennen geen vogels ziet. We komen om de week per groep bij elkaar onder leiding van minimaal 2 leiders. De onderwerpen hebben iets te maken met het jaargetijde waarin de bijeenkomst plaatsvindt. Er wordt gewandeld en gefietst en soms gaan we met de auto naar een ander spannend vogelgebied. In april sluiten we het vogelcursusjaar af met een hele dag voor groep 1 en een weekend voor groep 2. We hebben 9 vaste leiders en nog een aantal mensen die helpen met zaken als de admini-

stratie, tekeningen, excursies of het geven van een "gasties". Drie jongeren die al een aantal jaren bij de cursus zijn, zijn zelfs in opleiding om in de toekomst zelf leider bij de jeugdcursus te worden.

5. Subgroep Natuurbescherming

De functie van bestuurslid van deze subgroep is na het aftreden van Dick Jonkers het gehele jaar vacant gebleven. Zoals in het verslag van de secretaris al vermeld is, probeert het bestuur zaken die thuishoren bij de Subgroep Natuurbescherming zo goed mogelijk op te vangen. Zo is er een steunbetuiging verzonden aan het comité Ericaweg/Sijsjesweg in Huizen. Dit comité maakt bezwaar tegen het voornemen van de gemeente om de groenstrook langs de Ericaweg/Sijsjesberglaan aan te wijzen als mogelijke bouwlocatie.

Dat het 'kappen in de broedtijd' nog steeds ieder jaar in ons werkgebied voorkomt blijkt maars eens binnen de gemeente Bussum. Deze gemeente was van plan om nota bene in juni (!) het plantsoen aan het Jacob Catsplein opnieuw in te richten en daarbij de huidige beplanting, bestaande uit een verzameling van diverse hoge tot half-hoge struiken, te verwijderen. Na actie dezerzijds was de gemeente bereid de struiken tijdelijk zoveel mogelijk ongemoeid te laten. De geplande werkzaamheden hebben hierdoor uiteindelijk buiten de broedtijd plaatsgevonden. Tot slot is het bestuur in overleg met het lid Ricardo van Dijk over noodzakelijke acties in verband met de plannen tot grootscheepse bebouwing in de Bloemendalerpolder, alsmede op het terrein van de voormalige kruitfabriek in Muiden.

6. Subgroep Excursies

2003 kende weer een vol en interessant excursieprogramma, met in totaal 22 uitstapjes (zie tabel). De ochtend wandel- of fietsexcursies richtten zich zoals gebruikelijk hoofdzakelijk op het bezoeken van het voor ons werkgebied kenmerkend groot pallet aan biotopen. De dagexcursies richtten zich juist wat meer op gebieden buiten ons werkgebied. Samen met de deskundigheid van de excursieleiders zorgt dit ervoor, dat de leden veel soorten vogels kunnen waarnemen en bewonderen in combinatie met een grote variatie aan biotopen.

	2003	2002	2001
Ochtend wandel-, vaar- of fietsexcursies	11	11	13
Dagexcursies	6	5	4
Avond excursies	2	2	
Openbare excursies	1	1	1
Weekend excursies	2	2	1
Totaal	22	21	19

Natuurlijk stond een aantal aloude succesnummers op het programma, zoals: 's-Gravelandse landgoederen, Eempolders, Naardermeer, De Stulp, Stichtse Brug, Gooimeerkust, Ankeveense Plassen, Flevopolders (Oostvaardersplassen) en Amsterdamse Waterleidingduinen. Wegens het succes in 2002 is ook de excursie naar de gebieden langs de IJssel bij Zwolle in 2003 op herhaling geweest, met deze keer nog meer mooie vogelwaarnemingen. Nieuw was een excursie in juli naar diverse plekken in Noord-Holland, die vanwege het succes ervan in 2004 opnieuw in het programma terug zal komen.

De traditionele Vroege Vogelwandeling in het park van Kasteel Groeneveld te Baarn, mocht zich weer verheugen op een prima belangstelling van vogel liefhebbers. Ook ditmaal leidde deze excursie ertoe dat zich

nieuwe leden voor onze Vogelwerkgroep hebben aangemeld. De weekendexcursies van eind april en eind september waren beide in het prachtige Lauwersmeergebied. Het voorjaarsweekeinde leverde traditioneel zeer veel vogelsoorten op. Het najaarsweekeinde kan het best gekenmerkt worden als klein maar ook fijn. Slechts 25 deelnemers, maar prachtig weer, volle dagen in de buitenlucht samen met veel vogels (zij het beduidend minder soorten dan in het voorjaar).

Het programma voor 2004 zal ten tijde van de algemene ledenvergadering al weer geheel in de steigers staan. Zoals het er nu naar uitziet komt er weer een interessant programma. De stijging van het aantal excursies van de laatste jaren zal niet doorgezet worden. Gelukkig is de groep excursieleiders weer wat aangevuld met enkele aspirant-excursieleiders. Alle excursieleiders nogmaals hartelijk bedankt voor jullie geweldige inzet.

De Commissie Buitenland heeft een succesvolle excursie van een week naar Oostenrijk georganiseerd. De grote trap, een voor bijna alle deelnemers nieuwe soort, is ook door bijna iedereen waargenomen.

7. Subgroep Algemene Zaken

De verwerking van de ledenadministratie en de inning van de contributiegelden is in 2003 verzorgd door Francien Wilms. Ook het bijhouden van de ledenlijst vormt een belangrijke taak, dit in verband met de vele mutaties (zie de Korhanen van het afgelopen jaar). Aldus konden bestuur en subgroepen over de noodzakelijke actuele gegevens beschikken.

Het totale aantal leden bedraagt 642 per 31 december 2003.

Hieronder een overzicht van het de wijzigingen gedurende 2003:

Aantal leden per 16 december 2003

Aantal gewone leden	562
Aantal huisgenootleden	72
Aantal ereleden	8
Totaal aantal leden	642

Aantal gratis leden	48
---------------------	----

Mutaties ledenbestand in 2003

Aantal nieuwe leden	37
Aantal leden opgezegd	49
Aantal leden adres onbekend	0
Aantal leden overleden	3
Aantal leden geroyeerd (niet betaald)	3
Totaal uitgeschreven	55

Bep Dwars heeft -met de eenmalige hulp van de heer en mevrouw Blom, waarvoor dank ons blad De Korhaan telkens verzendklaar gemaakt. Het bestuur is blij dat zij haar taak ook na het overlijden van haar man Nico heeft willen voortzetten. Ook de ontvangen vogel- en natuurtijdschriften zijn weer door haar ingeboekt en voor de samenstelling van de literatuurlijst doorgegeven aan Rob Kole die deze activiteit voorlopig van Ruud Willemstein heeft overgenomen. Ruud is door een veranderde werksituatie helaas niet meer in de gelegenheid dit voor ons te doen. Het bestuur wil Ruud dankzeggen voor zijn bijdrage in het verleden. Het bestuur is blij dat onze duizendpoot Rob Kole deze taak tijdelijk op zich heeft willen nemen, nu het zo moeilijk bleek hier iemand voor te vinden.

Tot slot zijn door Bep ook nog de nodige archiefwerkzaamheden verricht. Net als Bep hoopt ook de rest van het bestuur dat dit soort activiteiten in het nieuwe verenigingsjaar op een vaste locatie verricht kunnen gaan worden, waar dan tevens de archiefkasten ondergebracht kunnen worden.

8. Penningmeester

Het verenigingsjaar 2003 is door diverse omstandigheden zeer positief afgesloten ten opzichte van de begroting. De contributie- en giftenopbrengst is vrij constant gebleven. Dank is wederom op zijn plaats aan die leden die meer betalen dan de minimale contributie (de totale extra opbrengst is maar liefst €1.739,10). Toch blijft groei van het ledental gewenst, omdat zonder groei de rek er op den duur uitgaat en een eventuele trendmatige aanpassing van de contributie maar ten dele doorwerkt.

Het belangrijkste verschil met de begroting wordt veroorzaakt door De Korhaan. Om te beginnen was voor de cover meer gereserveerd dan nodig bleek. Verder zijn er in plaats van vijf nummers slechts vier nummers uitgekomen. Zonder deze meevallers was het positieve financiële resultaat belangrijk lager geweest.

Zoals eerder is toegezegd is er het nodige aan gedaan om alle verenigingsactiviteiten in de financiële verantwoording te verwerken, waarbij is getracht om de verschillende onderdelen wel een afgerond financieel gebeuren te laten blijven, zoals de SG Excursies, de Commissie Buitenland, de Boekenstal of beter gezegd de Promo(tie)stand en niet te vergeten de SG Cursussen. De consequentie hiervan is dat er dan activa zoals banksaldi moeten worden ingevoerd, waardoor het werkkapitaal van de betrokken afdeling boekhoudkundig wordt verhoogd. Dit geldt dit keer voor het werkkapitaal van de Commissie Buitenland: het balans-beginsaldo liquide middelen en werkkapitaal is verhoogd met €1.075,30. Volgend jaar wordt getracht om ook de cijfers van de Promotiestand en van de SG Cursussen volle-

dig te integreren. Tijdens de ledenvergadering worden die cijfers wel gepresenteerd. Een probleem met financieel min of meer zelfstandige onderdelen van de VWG blijft de tijd: de penningmeester moet zijn stukken al snel in het nieuwe jaar aanleveren maar bij de diverse onderdelen zijn de meeste financiële administraties over het afgelopen jaar dan nog niet afgerond. Hetzelfde geldt overigens ook voor de begroting: een goede begroting is de financiële vertaling van het voorgenomen beleid. En het valt niet mee om van alle onderdelen van de Vogelwerkgroep tijdig de juiste informatie te krijgen.

De werkgroep weidevogelbescherming heeft inkomsten gegenereerd van meewerkende boeren. Het saldo daarvan is als werkkapitaal geactiveerd. In de begroting voor De Korhaan is rekening gehouden met een mogelijke investering in software. Dankzij het reeds jaren geleden ingezette beleid is er reeds een voorziening voor een eigen clubgebouw (€27.526,20). Ten tijde van het schrijven van dit financiële verslag zijn er goede vooruitzichten op het oplossen van het huisvestingsvraagstuk. Zodra dat is opgelost krijgen we te maken met andere vraagstukken zoals het verwerken van de waarnemingskaartjes, de automatisering daarvan en het

digitaal aanleveren van waarnemingen. De reservering dient dan ook niet vrij te vallen, maar behouden te blijven voor het doel waarvoor het is gekweekt. Om één en ander in goede banen te leiden bestaat het voornemen om een commissie automatisering in het leven te roepen. Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van €2.236,66 ten goede te laten komen aan de algemene reserve, ofwel het eigen vermogen. Het eigen vermogen wordt dan €8.153,50. Zoals het er nu naar uit ziet, kan de contributie voorlopig worden gehandhaafd op €16,- voor gewone leden en €6,- voor huisgenootleden.

Verlies- en Winstrekening 2003		Begroting		Verschil	
Omschrijving		Uitgaven	Inkomsten		
SG Avifauna	-900,00	825,47		74,53	
Weidevogelbescherming			149,54	149,54	
SG Excursies: meerdaagse excursies	0,00	3.153,86	3.480,00	326,14	
SG Excursies: algemeen		26,50		-26,50	
SG Communicatie	-250,00	366,42		-116,42	
Commissie Buitenland	0,00	3.644,61	3.710,00	65,39	
Ledenadministratie	-250,00	75,32		174,68	
Ledenavonden	-2.000,00	1.476,30		523,70	
Lidmaatschappen	-300,00	178,00		122,00	
Bestuurskosten	-550,00	732,55		-182,55	
De Korhaan	-5.500,00	3.949,86		1.550,14	
Diverse kosten	-250,00	171,52		78,48	
Contributies en giften	11.500,00		11.537,24	37,24	
Verkoop boeken, verenigingsuitgaven			21,00	21,00	
Rente	1.000,00		980,36	-19,64	
Naar Werkkapitaal SG Excursies	0,00	326,14		-326,14	
Naar werkkapitaal commissie buitenland		65,39		-65,39	
Naar werkkapitaal weidevogelbescherming		149,54		-149,54	
Reservering Clubhuis	-2.500,00	2.500,00		0,00	
Resultaat (naar Eigen Vermogen)	0,00	2.236,66		-2.236,66	
Totaal	0,00	19.878,14	19.878,14	0,00	
Balans 2003	per 1-01-03	per 1-01-03	Resultaat '03	per 31-12-03	per 31-12-03
Liquide middelen	3.455,66			9.541,25	
Kapitaalrekening	32.818,23			34.773,59	
Depot PTT-Post	70,34			70,34	
Depot Postbus	113,44			113,44	
Te ontvangen/vooruitbetaald		2.876,79			5.840,01
Werkkapitaal SG Excursies		541,84			867,96
Werkkapitaal c'ie buitenland		2.096,00			2.161,39
Weidevogelbescherming					149,54
Reservering Clubhuis		25.189,01			27.526,20
Eigen vermogen		5.754,03	2.236,66		8.153,50
Totaal	36.457,67	36.457,67	2.236,66	44.496,62	44.496,62

Begroting 2004	euro	euro
Contributie + giften		11.000,00
Rente		500,00
SG Excursies:		
Bijdragen voorjaarsexcursie		2.400,00
Kosten voorjaarsexcursie	2.400,00	
Bijdragen najaarsexcursie		2.400,00
Kosten najaarsexcursie	2.400,00	
Algemene kosten	300,00	
Commissie buitenland		
Bijdragen Excursie Lesbos		21.780,00
Kosten excursie Lesbos	21.780,00	
SG Avifauna:	600,00	
SG Cursussen:		
Jeugdcurcus: contributie		1.250,00
Kosten cursus	750,00	
Bijdragen weekend		350,00
Kosten weekend	550,00	
Cursusbenodigdheden	300,00	
Volwassenencursus: contributie		2.800,00
Kosten cursus	2.000,00	
Presentatieapparatuur	800,00	
SG Communicatie:	300,00	
Ledenavonden	1.500,00	
De Korhaan	6.800,00	
Publieksavond	650,00	
Promotiestand		
Bestuurskosten:		
Lidmaatschappen	200,00	
Ledenadministratie	100,00	
Bestuurskosten	750,00	
Diversen	300,00	
Totalen	42.480,00	42.480,00

De vegetatieverandering op het eiland de Dode Hond is mogelijk de oorzaak van de wijziging van het vogelbestand.

Dick A. Jonkers

Inventarisatie eiland de Dode Hond 2002

Nadat in 1992 het eiland de Dode Hond in het Eemmeer op broedvogels was geïnventariseerd, is dit in 2002 opnieuw uitgevoerd. Vergeleken met het inventarisatiejaar 1992 leverde 2002 eveneens 39 verschillende soorten broedvogels op. Het waren niet allemaal dezelfde soorten, want er verdwenen er acht en er vestigden zich ook acht nieuwe. Van het merendeel van de soorten was er een zeer

grote afname van het aantal territoria. De grootste achteruitgang werd geconstateerd bij de soorten die in de struik- en bodemvegetatie broeden. Het lijkt erop dat de voortschrijdende successie hiervoor verantwoordelijk is. Het overgroeien van rietrestanten is hier een voorbeeld van. Havik en buizerd broeden nog steeds op het eiland, maar sperwer en bruine kiekendief verdwenen.

Opmerkelijk was de nieuwe vestiging van fazant, wielewaal en het voorkomen van een paartje boomklevers. Van laatstgenoemde weinig mobiele soort bevinden de reguliere broedplaatsen zich op ongeveer zes kilometer afstand in de oude bossen van het Gooi.

Jonkers, D.A. 2003. Broedvogels van het eiland de Dode Hond in 2002. Subgroep Avifauna Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 136.

Krassen van een Goolse kijker

"De first lifer op zijn lifelist was een megatwitch!"

Vogelaarsjargon

Hij dompelt zich graag onder in vogelaarsjargon. Ik heb het over Piet, een "ornithomaan" van de eerste orde die zich er graag van bedient. Middenin een vergadering ging zijn pieper af, een semafoon waarop in cijfers een cryptische boodschap over vogels verschijnt. De onrust was hem tijdens de rest van de vergadering aan te zien. De adrenaline spoot door zijn lijf.

"Mongoolse pieper", mompelde hij na afloop en weg was hij. Later vertelde hij mij zijn verhaal doorspekt met voor mij vreemde termen. Het was een "first", de eerste waarneming van deze soort ooit in Nederland en voor hem daardoor tegelijk een "lifer", de eerste waarneming van deze soort in zijn leven. Een nieuwe soort op zijn "lifelist". Het lijsten zat hem in het bloed, want hij had ook nog een jaarlijst en een tuinlijst. Hoe dichterbij hij in de buurt van zijn doel kwam, hoe meer "collega-twitchers" hij op weg naar deze superzeldzame soort hij tegenkwam. Het was een "megatwitch", de kans dat je die in je leven ooit nog in Nederland zou zien was heel klein. Helaas voor hem was het een "dipout", een gemiste waarneming. Bij aankomst was de vogel letterlijk gevlogen. Als ik meer over deze waarneming wilde weten, moest ik maar lid worden van de DBA, de Dutch Birding Association. In dit lijfblad zouden alle ins en outs beschreven worden. Ik kon dan ook zien of de soort door CDNA, de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna, geaccepteerd was. Voor Piet was het dus geen "tick", een nieuwe soort op zijn streeplijst.

Hij is niet de enige vogelaar met een manie in mijn omgeving.

Een extreme is Roelof die tot het gaatje gaat. Hij is al heel wat jaren bezig en verzamelt vogelwaarnemingen alsof het postzegels zijn. Een aso is hij wel. Daardoor heeft hij ook nog steeds "schaamsorten", die hij inmiddels als ervaren soortenjager toch al minstens één keer gezien zou moeten hebben. Af en toe heeft hij toch een "inhaal-soort", die na vele jaren eindelijk op de lijst kan worden bijgeschreven. Hij hanteert geregeld het "being gripped" of door waarnemingen lekker voor zichzelf te houden. Hierdoor kwam hij steeds hoger op de ranking list van de Club van 450, een club met een streefgetal voor soortenjagers. Met glimmende ogen kan hij vertellen dat hij door een "burn up", een door opjagen van een soort uit struiken of begroeiing verkregen waarneming had kunnen aankruisen. Het "I had a bird" ligt hem voor in de mond bestorven. Smalend laat hij zich uit over "layoutmen" die het steeds maar over vogelhuisje en verrekijker hebben en niet de volgens hem de goede uitdrukking nestkast en kijker gebruiken. Het veren-

kleed van een soort beschrijven kunnen ze al helemaal niet. Leken zijn het die moeten opzouten. Laat die eerst maar eens de "Lajo", de Vogelgids van Lars Jonsson en de "Kist", Elseviers Vogelgids uit hun hoofd leren, liet hij zich eens ontvallen. Een duidelijke hekel heeft hij aan "stringers", mensen die altijd waarnemingen doen die niet gecheckt kunnen worden.

Gelukkig zijn er ook veel "socio's" onder de vogelaars die willen scoren. De semafoon is hun bindmiddel. Sommigen van hen houden in teams, vaak in competitieverband, "big days", waarop zij binnen een etmaal in een streek of het hele land zoveel mogelijk soorten trachten te scoren. Ook organiseren zij "big sits", waarop zij hetzelfde doen, maar dan vanaf een vast punt. De echte veldmensen vinden "arm chair tickers" maar niets. Dat zijn soorten die zij als het ware in de schoot geworpen krijgen of verliezen door de "splitters" en "lumpers" van de CSNA, de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna. De ene keer maken die van ondersoorten soorten en een andere keer doen zij het omgekeerde door een soort tot ondersoort te verklaren. Vogelaars die een "escape", een uit een collectie ontsnapte en al niet later ingeburgerde soort (bijv. fazant en halsbandparkiet) op hun lijst bij-schrijven vinden zij er niet echt bij horen. Veel vogelaars zijn heel toeschietelijk. Geduldig leggen zij de toevallige passant uit waar de vogel vliegt die op "tien uur" (klokrichting) langs komt vliegen. In vogelgidsen wijzen zij aan hoe de soort er uit ziet. Boeiend die vogelaarswereld.

22 december 2003

Geachte redactie

Een reactie naar aanleiding van het verhaal van Gerard Buhre in de "Korhaan" (jaargang 37 nr 5 december 2003) "Kwakken en Kraaien". Daar lees ik "Toch is het aardig om de latijnse naam eens uit elkaar te tafelen." vandaar "Bij de kwak herkennen we met enige moeite in "nycti" de muzikterm "nocturne".

Met het latijn kom ik niet verder dan "nox" (stam 'noct') genitivus (= 2e naamval) 'noctis' en 'corvus' een vogel die in het grieks κόραξ (korax) genoemd wordt; al bij Homerus voorkomend en terecht vertaald als 'raaf'. Ook voor 'nycti' moeten we het grieks als uitgangspunt nemen. Het grieks kent het woord νύξ (nyx) = nacht; de stam luidt νυκτ- (genitivus νυκτός (nyktos) enz). Het latijnse woord 'nox' is duidelijk wel verwant met het griekse woord νύξ!

Willem Kraak

dr W. K. Kraak
Wielewaallaan 38
1403 BZ Bussum

De resultaten van deze inventarisatie zullen bekend gemaakt worden aan de gemeenten Weesp en Muiden, zodat zij de waarde van de polder voor broedvogels kunnen meenemen in hun besluitvorming over de toekomst van dit gebied.

Ricardo van Dijk

Inventarisatie Bloemendaler en Gemeenschapspolder Oost 2002

In 2002 is door enkele leden van de VWG de Bloemendaler- en Gemeenschapspolder Oost geïnventariseerd. Aanleiding voor deze inventarisatie was het conceptstreekplan Noord-Holland Zuid dat in 2001 is opgesteld. In dit conceptstreekplan is dit poldergebied aangewezen als één van de locaties voor groot-schalige woningbouw. Inmiddels is dit streekplan vastgesteld en zijn de gemeenten Weesp en Muiden plannen aan het ontwikkelen voor de bouw van duizenden (!) woningen in dit gebied.

Het geïnventariseerde gebied wordt als volgt begrensd:
 Noordzijde – snelweg A1
 Oostzijde – rivier De Vecht
 Westzijde – Amsterdam-Rijnkanaal

Zuidzijde – Spoorlijn Hilversum-A'dam

Het gebied kenmerkt zich door een veenweidelandschap met enkele bosschages. Er is uitsluitend sprake van graslandpercelen, waarvan de meeste begraasd worden door koeien en schapen. In de noordwesthoek bevindt zich een ruig bosperceel dat vroeger dienst deed als eendenkooi. Het onderzochte gebied is circa 450 hectare groot.

De inventarisatie is zoveel mogelijk uitgevoerd volgens de SOVON-criteria, in een combinatie van de methode voor broedvogelinventarisatie in proefvlakken (SOVON, 1996) en de methode voor het inventariseren

voor weidevogels in cultuurland (SOVON, 2001).

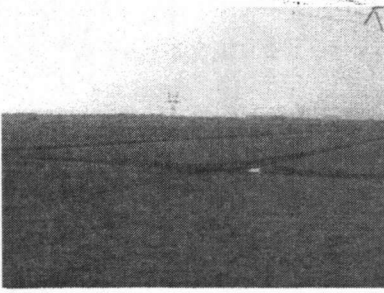
De inventarisaties vonden plaats op:

15 maart	6 april	8 april
18 april	3 mei	10 mei
26 mei		

Resultaten:

Soort	Aantal Territoria
Knobbeizwaan	4
Nijlgans	3
Wilde Eend	49
Havik	1
Buizerd	1
Boomvalk	1
Meerkoet	11
Scholekster	21
Kievit	30
Grutto	5
Tureluur	7
Houtduif	3
Grote Bonte Specht	1
Graspieper	2
Witte Kwikstaart	8
Winterkoning	9
Heggenmus	15
Roodborst	2
Merel	7
Zanglijster	2
Bosrietzanger	6
Grasmus	5
Zwartkop	2
Tijftjaf	8
Fitis	8
Pimpelmees	6
Koolmees	11
Ekster	7
Zwarte Kraai	4
Spreeuw	6
Groenling	2
Huismus	7
Putter	3
Totaal	257

Het aantal scholeksters is waarschijnlijk te hoog ingeschat. Vermoedelijk broedden een aantal scholeksters op de daken van de industrieterreinen van Weesp, waarbij ze foerageerden in het geïnventariseerde gebied.

Verstoring

Binnen het gebied wordt nergens aan weidevogelbescherming gedaan. Op 8 april werd er veel mest uitgereden, sommige percelen werden al gemaaid en er werd grond met zware apparatuur 'gerold'. Toen was er trouwens al 3 weken vrijwel geen neerslag meer gevallen, wat ongunstig is voor de voedselbehoefte van weidevogels. Ook op 10 mei waren diverse percelen vers gemaaid. Op 26 mei was ongeveer de helft van de percelen gemaaid, op een enkel perceel was opnieuw mest geïnjecteerd en er liepen op enkele percelen loslopende honden.

Niet-Broedvogels

Naast de broedvogels zijn ook overige waarnemingen genoteerd. Zo werden op 15 maart werden 2 lepelaars gezien en er was een zwarte ruiters aanwezig op 3 mei. Soms waren grote groepen niet-broedende vogels aanwezig zoals 25 krakeenden op 3 mei en 66 knobbelzwanen op 10 mei.

Conclusies

In totaal zijn er 33 soorten als broedvogel in de Bloemendaler- en Gemeenschapspolder Oost vastgesteld.

Voor de Kievit is een redelijk aantal territoria vastgesteld. Voor de Rode Lijstsoorten grutto en tureluur is het aantal territoria laag.

Ondanks dat er territoria van deze weidevogels zijn vastgesteld, moet het daadwerkelijk aantal grootgebrachte jongen minimaal zijn. Het slechte beheer van de weidepercelen is hier debet aan.

De ruige begroeiing aan de randen van de polder met hier en daar wat 'rommelige' bebouwing, zorgt voor een behoorlijk aantal zangvogels zoals heggenmus en koolmees. Deze ruige begroeiing zorgt ook voor de aanwezigheid van grasmus en bosrietzanger. Met name de noordwesthoek van het gebied heeft een grote dichtheid aan zangvogels.

De aanwezige roofvogels broeden al jarenlang op dezelfde wijze in dit gebied. Voor de boomvalk is geen broedsucces vastgesteld, terwijl deze soort in 2001 op dezelfde nestplaats 3 jongen heeft grootgebracht. Het totaal aantal waargenomen soorten (broedend en niet-broedend) tijdens de inventarisatierondes bedraagt 51.

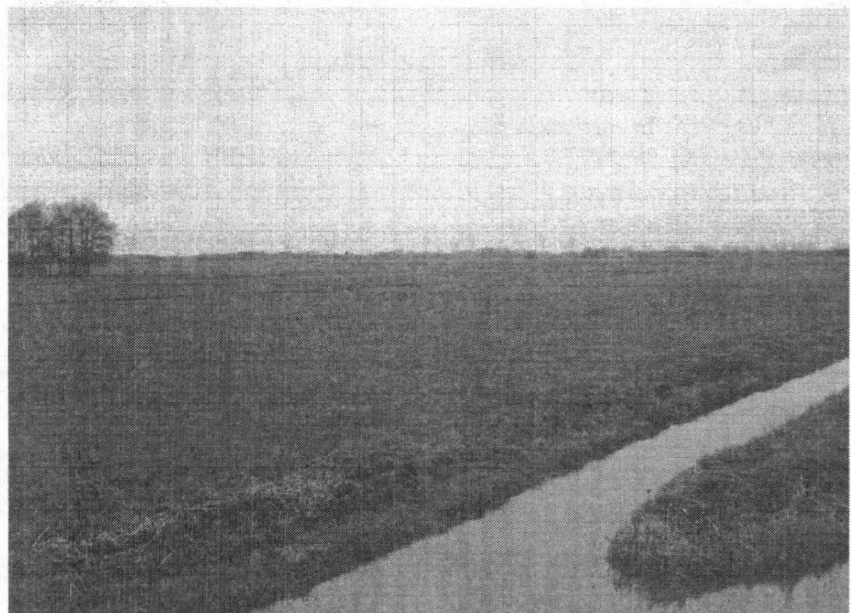
dend) tijdens de inventarisatierondes bedraagt 51.

Vervolg

De resultaten van deze inventarisatie zullen bekend gemaakt worden aan de gemeenten Weesp en Muiden, zodat zij de waarde van de polder voor broedvogels kunnen meenemen in hun besluitvorming over de toekomst van dit gebied. Naast de waarde voor de broedvogels is deze polder ook van groot belang voor foeragerende wintergasten, met name de kleine zwaan. Ook dit aspect zal duidelijk naar de gemeenten gecommuniceerd worden.

Dank

Bij deze wil ik de volgende vrijwilligers van dit inventarisatieproject van harte bedanken voor hun inzet; Dick Jonkers, Coen Pel, Bob van Poelgeest en Peter Vos.

Het jaar 2003 vormde een dieptepunt in de reeks jaren, waarin het goed leek te gaan met de huiszwaluwen in het gebied tussen Vecht en Eem. De afname vond voor het grootste deel plaats in het westelijk deel van het verspreidingsgebied. In 2002 liepen daar in een aantal gemeenten het aantal broedparen ook al terug. De komende jaren zullen leren of deze trend doorzet.

Dick A. Jonkers

Broedplaatsen van huiszwaluwen (*Delichon urbica*) in 2003

Deze keer zijn er geen optimistische berichten over het aantal broedparen en kolonies van huiszwaluwen. Het aantal broedparen in het gebied zakte met bijna 6% van 1234 naar 1165 (Tabel 1). Het zijn vooral de gemeenten die tussen het Gooi en het Amsterdam-Rijnkanaal op enige afstand van het Gooimeer liggen waar dit verschijnsel optrad.

Van west naar oost Vechtplassengebied

Ondanks hun ligging dicht bij het water ontkwamen ook Muiden en Muiderberg niet aan de daling van het aantal broedparen. Weliswaar herbergen zij nog steeds het grootste aantal paren in dit gebied, maar als we de twee voorgaande jaren bekijken, zien we dat er een negatieve ontwikkeling is. Op negentien plaatsen waar voorheen werd gebroed, ontbraken nu de paren. Eenzelfde constatering geldt voor Vreeland, waar op zeven plaatsen de huiszwaluwen het lieten afweten. Ook Weesp schaarde zich in de reeks met een negatieve ontwikkeling; hier bedroeg de afname ten opzichte van 2001 bijna 30%! De cluster Nigtevecht, Nederhorst den Berg en Vreeland, die vorig jaar nog een positief resultaat liet zien, werd nu beïnvloed door de

bijna halvering van het aantal in Vreeland. Het aantal broedparen in Loenen a/d Vecht nam iets toe, maar dit mag geen naam hebben. De verwachting is dat het doek voor Nieuwersluis in 2004 zal gaan vallen; er huide nog maar één paar. Van de dorpen Ankeveen, Kortenhoef en 's-Graveland bleek in Ankeveen na de opleving van vorig jaar het aantal broedparen huiszwaluwen weer fors terug te lopen, al bleef het aantal iets hoger dan in 2001. In Kortenhoef was de afname zeer groot en halveerde de stand. Ook daar waren nu adressen waar niet werd genesteld. In het derde dorp schommelden de aantallen de laatste drie jaren; het ene jaar wat broedparen erbij, het andere jaar er weer af. In Loosdrecht, eveneens een gemeente met een afname, waren in juni de plaatsen waar vorig jaar werd genesteld nog duidelijk te zien, evenals plaatsen waar was geprobeerd om te nestelen. Dit versterkt het idee dat de zeer droge zomer waarschijnlijk plaatselijk een zeer belangrijke factor voor de afname van het aantal broedparen is geweest.

Het Gooi

Bij Quest International, een bedrijf dat op niet al te grote afstand van het Gooimeer ligt, was

Huiszwaluw Tekening: Rein Saurman

het aantal paren wel weer wat toegenomen ten opzichte van 2001, maar bereikte nog niet het niveau van dat jaar. Verder ontkwamen ook Naarden, Huizen en Blaricum niet aan de malaise en verdwenen de huiszwaluwen van de enige broedplaats in Hilversum. Midden in de oude dorpskern van Blaricum werd een nest ontdekt dat daar al jarenlang aanwezig is en al die tijd aan de aandacht was ontsnapt. Een dergelijk geval deed zich ook voor aan de Meentweg in Eemnes, waar achter een bungalow, die verscholen in de begroeiing staat ook een nest onder de nok zat. Gelukkig ging het hier niet om wezenlijke aantallen waardoor belangrijke wijzigingen voor de stand in de afge-

Tabel 1. Aantal broedparen van huiszwaluwen per gemeente in 2003

Gemeente	Broedparen	
	2003	2001
Muiden/Muiderberg	226	284
Weesp	95	102
Nigtevecht	8	7
Nederhorst den Berg	25	24
Vreeland	7	13
Loenen a/d Vecht	14	12
Nieuwersluis	1	4
Ankeveen	34	45
's-Graveland	34	31
Kortenhoef	33	62
Loosdrecht	44	55
Hollandsche Rading	5	4
Naarden	97	122
Huizen	101	120
Blaricum	5	3
Eemnes	328	273
Eembrugge	24	20
Eemdijk	84	73
Totaal	1165	1254

lopen jaren moeten worden aangebracht. Dergelijke toevallige ontdekkingen zullen er altijd blijven.

Eemland

Dit open gebied neemt met een gering aantal locaties bijna 38% van het aantal broedparen van het onderzoeksgebied voor zijn rekening. Hier doet zich het fenomeen voor dat langzaam maar zeker toch ook nieuwe boerderijen worden gekoloniseerd. Tegelijkertijd moet worden geconstateerd dat de droge zomer hier geen enkele invloed heeft gehad, want het aantal broedparen is er toegenomen. Oppervlakkig gezien lijken de witte kunststofachtig aandoende boeiboorden totaal ongeschikt, maar het is vermoedelijk de aangrenzende ondergrond van de muur die bepalend is. Dit soort ondergrond is echter ook overal elders in het studiegebied aanwezig. Waarom dan toch dit jaar nog een toename? Misschien speelt de samenstelling van het

nestmateriaal een rol. Nesten van modder met als hoofdbestanddeel zand zijn wellicht kwetsbaarder dan nesten van klei, veen of een combinatie daarvan. Toch waren in Eemdijk van een kolonie van 51 nesten er acht door de droogte naar beneden getuimd. Opmerkelijk is dat bij de boerderijen met grote kolonies ook hopen met stalmest aanwezig zijn. Het is de moeite waard om eens onderzoek uit te voeren naar het materiaal waaruit afgevallen nesten zijn samengesteld.

Landelijke ontwikkeling

Uit het landelijk monitoringsonderzoek van 1989-2000 komt naar voren dat de aantallen zijn gedaald, een trend die zich vermoedelijk al vanaf de jaren zeventig van die eeuw voordoet. Het verschijnsel treedt niet in het hele land op, want in Noord-Nederland is het aantal broedparen vanaf 1990 toegenomen, terwijl dat in het rivierengebied, de Delta, Noord-Brabant en Limburg significant afnam. Voor de rest van Nederland geldt dat de aantallen schommelen of afnemen (Leys 2002). Het onderzoeksgebied behoort tot de categorie waar de aantallen schommelen. Elders komen in stedelijke gebieden vrijwel geen huiszwaluwen meer als broedvogel voor of dreigen zij daaruit te verdwijnen. Dit verschijnsel geldt hier eigenlijk niet zozeer voor de gemeenten bij de randmeren, maar meer voor de plaatsen die wat meer in het "binnenland" liggen. Het jaar 2003 mag dan voor het Gooi en omgeving een behoorlijke afname te hebben opgeleverd, dat was echter niet overal in het land zo. Op Schouwen-Duiveland was er op een totaal van 21 gemeenten een lichte opleving (van den Ende 2003) en ten westen van Amsterdam een daling

van slechts enkele paren (Tak 2003). Bij dit laatste gegeven moet wel worden aangetekend dat het om een afname van 132 naar 130 paren gaat in vijf kolonies. In de Zaanstreek was het aantal van circa 180 nesten ongeveer gelijk aan dat van 2002 (mededeling M. Roos).

Kolonies van klein tot groot

De plekken met vestigingen van één broedpaar namen dit jaar weer iets toe. Op 98 plaatsen bevonden zich één nest, een lichte toename vergeleken met 2002. Ook het aantal kolonies van 2-5 broedparen nam iets toe, daarvan waren er nu 104. In deze categorieën waren er enkele nieuwe vestigingen, maar dit zette op het totaal geen zoden aan de dijk. Bij de kolonies van 6-10 paren liep het aantal terug van 19 naar 13 en was het bij die van 11-25 paren een afname van 20 naar 11. De categorie van 26-50 paren daalde van vijf naar vier. Al met al ontwikkelingen waar we niet zo blij mee hoeven te zijn. Boven de vijftig nesten handhaafden zich de twee grootste kolonies. De boerderij waar al jaren achtereen een grote kolonie huist en waar speciale voorzieningen zijn aangebracht stond op eenzame hoogte met een kolonie van 168 nesten. Vergeleken met vorig jaar waren er 41 nesten bijgekomen! De tweede belangrijke kolonie, die van de Meenthorst in Blaricum, nam in grootte toe van 73 naar 78 nesten. De uitbreidingsmogelijkheden van deze kolonie zijn nu vrijwel uitgeput.

Acceptatie en hulp

In Eembrugge en Eemdijk en ook op andere plaatsen waren weer bewust nesten afgestoten. Als wering had men daar bij een woning rode kerstballen opgehangen.

Keer op keer blijkt dat nesten verdwenen zijn nadat er geverfd is en donkere kleuren zijn gebruikt. Dat kan bewust zijn gebeurd, maar ook omdat men er geen weet van had dat huiszwaluwen bij voorkeur tegen muren nestelen waar boven licht geverfde overstekken zitten. Dat het ook anders kan blijkt uit het feit dat men bij het schilderen van een boerderij tussen Muiden en Muiderberg wat nesten had laten zitten en daar omheen had geschilderd. De toch wel zorgwekkende afname vraagt erom dat er een voorlichtingsbrochure wordt verspreid bij alle adressen waar zich nesten bevinden. De voorlichtingsfolder van Vogelbescherming is daar heel geschikt voor. Daarbij kan dan een

brief worden gevoegd waarin hulp door leden van de vogelwerkgroep wordt aangeboden door het verschaffen en aanbrengen van planken en in het uiterste geval van kunstnesten. Leden die zich geroepen voelen om een bijdrage te leveren aan de werkzaamheden kunnen zich melden.

Dankwoord

Ook dit jaar waren weer tellers actief om voor de monitoring gegevens vast te leggen. Dit jaar waren dat: G. Bieshaar, Y. Bosman, A. van Dalen, A.C. Driessen, L.J. Dwars-van Achterbergh, W.M. Fase, W. Fokker, J. Gouw, D.A. Jonkers, A.J. van Klaveren, N. Klippel, W. Langendorff, J. Nijhof, K.

Pranger, J. Ram, H.W. Reddingius-Schreuder, H. Schutte, S. Staps, A. P. Vermeule en M. van der Weyden.

Bronnen

Van den Ende, G. 2003. Huiszwaluw-telling 2003. *Sterna* 48(3): 80-82.
Jonkers, D.A. 2002. Huiszwaluwkolonies in 2002. *De Korhaan* 36(5): 96-98.
Leys, H.N. 2002. Huiszwaluw *Delichon urbica*. p. 319 in :SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002, Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
Tak, P. 2003. Huiszwaluw-tellingen ten westen van Amsterdam. *De Gierzwaluw* 41(3): 16-17.

Ringers kunnen natuurlijk ook fouten maken, maar bij deze terugmelding was er sprake van een onjuiste determinatie.

Dick A. Jonkers

Geen transformatie

In zijn artikel ' Een merkwaardige transformatie' (*Korhaan* 37(5): 98) vraagt Tim Timmermans zich af of een vogel van geslacht of zelfs van soort kan veranderen. Die suggestie werd bij hem gewekt door een terugmelding die hij ontving van het Vogeltrekstation in Heteren. Een door hem als visdief gemelde geringde vogel waarvan het geslacht bij hem onbekend was, bleek als mannetje kokmeeuw geringd te zijn. Hierdoor raakte hij in verwarring en nam aan dat verandering van soort en geslacht kennelijk uitgesloten was. Hij gaf echter aan dat de conclusie kon zijn dat rekening gehouden moest worden met de mogelijkheid dat ringen

van vogel tot vogel worden doorgegeven.

Hierbij de verklaring. Op het bovenste deel van het terugmeldingsformulier staan de gegevens die door de ringer zijn verstrekt: ringnummer, soort, leeftijd, geslacht, ringdatum en plaats. Het onderste deel bevat de gegevens die door de vinder zijn gemeld. Niet deskundige melders, of zoals in dit geval de vinder die schamele resten van een vogel vond, kunnen een fout maken bij de determinatie. De door hen opgestuurde gegevens worden op dit onderste deel beschreven. Die hoeven niet altijd juist te zijn. Hier dus: visdief en geslacht onbekend. Onder het kopje commentaar zou, omdat

de opgaven over de soort verschilden, ook gestaan kunnen hebben dat ringer en vinder het oneens waren over de soort. Bij het verwerken van gegevens wordt goed op de betrouwbaarheid gelet. Ringers kunnen natuurlijk ook fouten maken, maar bij deze terugmelding was er sprake van een onjuiste determinatie. Via de ringmaat en de ringserie kon dit achterhaald worden. Kokmeeuwen worden geringd met 7 mm en visdieven met 4,5 mm. Geen soortverandering dus en ook geen verandering van geslacht. Als voorbeeld van een terugmelding die van een kolgans, waarbij ook het geslacht door de melder niet was vastgesteld.

Dit jaar bleek weer eens dat niet alleen externe factoren het aantal broedparen van de oeverzwaluwen bepalen, maar de interne factoren in het broedgebieden een zeer belangrijke rol spelen. Op een aantal plekken verdwenen broedplekken, maar er deden zich ook weer nieuwe nestelmogelijkheden voor. Natuurlijke nestgelegenheid wordt als die er is, geprefereerd boven kunstwanden.

Dick A. Jonkers

De broedvogelpopulatie van de oeverzwaluw (*Riparia riparia*) in het Gooi en omgeving in 2003

Evenals in vorige jaren waren er weer broedplaatsen verdwenen, maar dienden zich toch gelukkig weer mogelijkheden aan voor de oeverzwaluwen om hun holen ergens uit te graven. Op een aantal plekken waar al jarenlang kolonies gevestigd waren, stortte een deel van de broedwand in, werd deze verstoord of raakten begroeid met allerlei kruiden. Eén en ander resulteerde in tien bezette locaties, twee meer dan in 2002.

Ieder jaar weer wordt duidelijk dat de bulk van het aantal nesten geconcentreerd zit in een aantal grote kolonies en tegelijkertijd ook hoe belangrijk het is dat daar op het moment van aankomst nestelmogelijkheden zijn. Het onderhouden van de plekken is een eerste vereiste. Een ander punt is de oplettendheid van leden van de vogelwerkgroep op rondvliegende oeverzwaluwen in het broedseizoen. De kans dat in die omgeving een kolonie aanwezig is, is dan zeer groot. Het is voor de vaste tellers onmogelijk het hele werkgebied te bestrijken, omdat ze door het voortdurende verdwijnen van de meestal tijdelijke nestelplekken op allerlei plaat-

Tabel 1. Kolonies van oeverzwaluwen in 2003 tussen Vecht en Eem

Locatie	Gemeente	Aantal nesten		Vestigingsplaats
		2003	2002	
Nieuwe Keverdijkse polder A1/A6	Weesp	29	0	gronddepot
Naarderbos	Muiderberg	27	115	zandwand
Naarderveent	Naarden	3	8	voormalige vuilstort
Zanderij-west	Naarden	222	202	zandwand
Haven Huizen	Hilversum	60	115	zandwand
Vierde Kwadrant	Huizen	19	10	zandwand
Groeve Oosterveent	Huizen	9	52	zandwand
Noordsingel	Blaricum	58	50	zandwand
Raboos	Eemnes	70	0	gronddepot
Totaal	Eemnes	121	61	kleiwand
		589	608	

sen, zelfs als die temidden van de bebouwing liggen, kunnen opduiken. Bouwprojecten, vaak niet ver van waterrijke plaatsen, komen hiervoor in aanmerking. Dit jaar zijn door de alertheid van enkele niet-leden twee nieuwe kleine kolonies ontdekt.

Kolonies

Dit jaar is de aanwezigheid van tien kolonies in het werkgebied vastgesteld, één meer dan in 2002 (Tabel 1). Zoals elk jaar verdwenen er ook weer. De verwachte verdwijning van de jarenlang achtereen bezette locatie uit de nieuwbouw in het Vierde Kwadrant in Huizen vond dit jaar plaats. Door de voltooi-

ing van de werkzaamheden in de haven van Huizen verdween ook daar de kleine kolonie. In beide gevallen vonden niet al te ver van de voormalige broedplaats nieuwe vestigingen plaats. De kolonie op het industrieterrein bij Hogenbirk in Eembrugge verdween doordat het gebied nu ongeschikt was. Het beeld van west naar oost was als volgt.

Dank zij de oplettendheid van een agrariër uit Weesp kwam de aanwezigheid van een nieuwe kolonie in de Nieuwe Keverdijkse Polder aan het licht. In de driehoek die ontstaan was door de aanleg van de spoorlijn voor

Oeverzwaluwen

Tekening: Elwin van der Kolk

de Gooiboog was grond in depot gezet om later in het daar te ontwikkelen natuurreservaat te worden verspreid. Half mei waren in de wanden daarvan 29 nesten aanwezig. In overleg met de aannemer zijn toen een bord met tekst en sjalons (pilons?) geplaatst, hoog en roodwit geblokt, die duidelijk aangaven dat daar gedurende het broedseizoen niet meer gewerkt mocht worden.

Op de voormalige stortplaats bij het Naarderbos nestelden drie paartjes in een hele kleine wand, die voor 2002 ook al bezet was. Voor het broedseizoen waren hier en op twee andere plaatsen nog enkele tientallen meters wand afgestoken, omdat delen begroeid waren geraakt. Dit mocht niet baten, want de twee andere wanden bleven onbewoond. Het gronddepot waar vorig jaar werd genesteld was verdwenen.

Na de zeer goede resultaten in voorgaande jaren in de kolonie op het terrein van Rijkswaterstaat in de lus van de A1/A6 was de bezetting dit jaar bedroe-

vend. Bij de controle op 13 juni waren er slechts zeven nestholtes aanwezig. De nestwanden waren voor een groot deel ingestort, waardoor de noodzakelijke steiltes ontbraken. Toch zagen paartjes nog kans om in de overgebleven delen enkele weken later nog nesten uit te graven, want in juli waren op eens 27 bezette holtes aanwezig. Een reden temeer om kolonies ook later in het seizoen nog eens te controleren. Het is jammer dat de voorgenomen stabilisering van de wanden door het ontbreken van financiën nog niet was uitgevoerd.

In mei hielden zich veel oeverzwaluwen bij de wand in de Naardermeent op, maar lieten het nestelen afweten door de voortdurende aanwezigheid van een vos. Nadat rondom evenals in voorgaande jaren schrikdraad op de rasters rond de kolonie was aangebracht, durfden de oeverzwaluwen het aan om zich definitief te vestigen. Toen enkele weken daarna - in juni - de telling werd uitgevoerd waren maar liefst 222 bewoonde nesten aanwezig.

Door de aannemer te instrueren dat alle gronddepots die in de Zanderij (Hilversum) aanwezig waren voor het nieuwe ecoduct afgeschuind moesten zijn, werd voorkomen dat daar oeverzwaluwen gingen nestelen. De werkzaamheden hoefden hierdoor niet onderbroken te worden. De oeverzwaluwen waren nu gedwongen in de enkele jaren geleden speciaal afgestoken wand te gaan nestelen. Deze was voor het broedseizoen weer opnieuw in goede staat gebracht, omdat er stukken waren ingestort. Toen de kolonie werd geteld waren 60 broedparen aanwezig.

Er werd niet verwacht dat in de nieuw ingerichte haven van Huizen nog oeverzwaluwen tot broeden zouden komen. Groot was dan ook de verrassing toen in een afgekald wandje van ongeveer 50 cm hoog aan de oostzijde van één van de als compensatie voor broedvogels aangelegde eilandjes een kolonie van 19 broedparen werd ontdekt. Zij hadden hun holen net onder de circa 20 cm dikke en per abuis op het eilandje aangebrachte afdeklaag van zwarte grond in het 'witte' zand gegraven. Om met Cruyf te spreken: "Elk nadeel hep zijn voordeel". Een andere plek in Huizen waar nog steeds werd genesteld was het Vierde Kwadrant. Ditmaal niet in gronddepots, want die waren er niet of restanten daarvan waren ongeschikt gemaakt om in te gaan nestelen. De nieuwe nestplek was een door water en wind afgekald wandje aan de rand van het Gooimeer, pal tegen de nieuw gebouwde sfinxen bij de Gooimeerpromenade. Hier bevonden zich 9 nesten.

Aan de Aristoteleslaan in Huizen werden langs een water nestelpogingen in een weekende ondernomen in een rand waar

Tabel 2. Overzicht van vanglocaties en aantal geringde vogels in 2003

Vanglocatie	Aantal data	Totale vangst	Ongeringd	Volwassen	Jong	Terugvangst
A1/A6	2	31	26	24	2	5
Nieuwe Keverdijkse Polder	1	1	1	1	-	-
Zanderij	3	137	105	39	66	32
Groeve Oostermeent	3	84	59	38	21	25
Raboes	2	81	80	33	47	1
Totaal		334	271	135	136	63

werkzaamheden werden uitgevoerd. De machinist was vergeten de kant voor zijn vertrek af te schuiven en in de twee vrije dagen zagen oeverzwaluwen kans om enkele gaten van circa 10 cm uit te graven. Na het week-einde was het uit met de pret, waardoor de vestigingen in de kiem werden gesmoord.

In de groeve Oostermeent waren de kanten voor het seizoen weer steil afgestoken en dit resulteerde in een kolonie met 58 nesten. Begin juni had de jeugd kans gezien om acht gaten dicht te stoppen. De grote zandbult die zich tientallen jaren voor de kolonie bevond is in de zomer afgegraven, waardoor de af- en aanvliegmogelijkheden sterk verbeterd zijn. Het zand wordt verwerkt in het ecoduct dat bij de Zanderij in Hilversum wordt aangelegd. Hierdoor hoefden er geen grote kosten te worden gemaakt voor de afvoer; een echte win-winsituatie.

In Eemnes werden reeds in april 70 nesten van oeverzwaluwen gevonden. Die bevonden zich in twee aangelegde gronddepots aan de Noordersingel en liepen gevaar door met motoren crossende jeugd die tot vlak bij de nestholtes reed. Ook wandelaars met honden kwamen geregeld langs de nesten. De kans op verstoring was dus zeer groot. Naar aanleiding daarvan is toen contact gezocht met de gemeente en het verzoek gedaan het gebied rond de kolonie

af te zetten en er een bord met de reden daarvoor te plaatsen. Een maand later was daar nog niets gebeurd. Er vlogen toen nog wel wat oeverzwaluwen rond, maar het broedsucces is onbekend. In 2004 zullen dit soort excessen zich niet meer voordoen, want dan staan er inmiddels huizen.

Het Raboes in Eemnes scoorde weer goed dit jaar. De wand was met een kraan de afgelopen winter afgeschraapt en bevatte eind mei 121 nesten. De zwaluwen moeten er hier vroeg bij zijn met hun legsels, want in de loop van het seizoen raakte de wand volledig begroeid met kruiden. De capaciteit van de wand zou nog vergroot kunnen worden door hem over een grotere lengte steil te maken.

Onbezette nestelplaatsen

Op de voormalige vuilstort bij het Naarderbos waren door leden van de vogelwerkgroep op drie plaatsen wanden met een totale lengte van enkele tientallen meters afgestoken. Helaas bleven twee ervan onbewoond. Ook in 2004 zullen de wanden zonodig voor bewoning worden gereedgemaakt. Hiermee wordt doorgedaan tot de definitieve inrichting van de golfbaan heeft plaatsgevonden en de voorgestelde oeverzwaluwwand aanwezig is.

Het lijkt erop dat natuurlijke nestelplekken boven kunstwanden worden geprefereerd. De kunst-

wand langs de A1 aan de Oostdijk (Naarden). bleef evenals vorig jaar onbezet, terwijl de natuurlijke wand enkele honderden meters verder op de Naardermeent zeer goed bewoond was. Opmerkelijk was dat in de kunstwanden van Rijkswaterstaat in Rijswijk (Gelderland), altijd goed voor enkele honderden paren, geen enkel broedgeval werd geconstateerd.

Op nog geen 200 m afstand van de kleine kolonie bij de sfinxen in Huizen ligt de al in 2002 aangelegde oeverzwaluwwand op de rand van de Blaricummeent op bewoning te wachten. Voor en in het broedseizoen waren daar de voor de wand opschietende kruiden weggemaaid en er waren een aantal stimuleringsgaten gemaakt. Het mocht niet baten, de wand bleef onbewoond.

Kolonies in de omgeving

Het industrieterrein De Haar bij Bunschoten was dit jaar de dichtstbijzijnde plaats met een kolonie. Als compensatie voor de broedplaatsen die verloren gingen door de verder ontwikkelingen daar, liet de gemeente daar een kunstwand met een lengte van maar liefst 150 m aanleggen langs een aanliggende wetting. Na een aarzelende start kwamen 134 paren tot broeden.

Ringonderzoek

Op vijf locaties konden dit jaar de oeverzwaluwen gevangen

worden voor ringonderzoek. Bij de kolonie in Bunschoten werd om de oeverzwaluwen te laten wennen aan de overgang van natuurlijke nestgelegenheid naar een kunstwand geen onderzoek gedaan. Nieuwe vanglocaties waren de kolonie in de Nieuwe Keverdijkse Polder en het Ra-boes bij Eemnes. In totaal is op elf data gevangen.

De terugvangsten hadden allemaal betrekking op oeverzwaluwen die al eerder in de betreffende kolonie waren geringd als vogel in hun eerste kalenderjaar of ouder. Diverse exemplaren waren in zo'n kolonie ook al eerder teruggevangen en keren dus jaar op jaar vanuit hun overwinteringsgebieden in Afrika terug naar hun eerdere broedplekken. Na het broedseizoen 2002 kwamen ook terugmeldingen binnen van 'vreemde' in kolonies in het Gooi gevangen oeverzwaluwen. Een exemplaar dat in 2002 in de kolonie bij Bunschoten gevangen werd, bleek in augustus 2001 in een kolonie bij Nijkerk te zijn geringd. De afstand tussen ring- en vangplaats bedroeg hier hemelsbreed slechts enkele kilometers. Een andere oeverzwaluw, teruggevangen in 2002 was het jaar ervoor in een kolonie bij Leeuwarden geringd. Hieruit blijkt dat zij zich niet altijd in dezelfde kolonie als het vorige jaar vestigen. Een derde oeverzwaluw tenslotte was als vogel in het eerste kalenderjaar in Oostermeer in Friesland (dus daar geboren) geringd en werd in de kolonie van Bunschoten gevangen, waar hij zich als broedvogel gevestigd had.

Denken aan toekomst

Voor de driehoek van de Gooiboog in de Nieuwe Keverdijkse Polder bij Weesp zijn afspraken gemaakt met Natuurmonumenten en Holland Railconsult voor

het handhaven en inrichten van een gronddepot voor oeverzwaluwen.

Hoewel er geregeld bij besprekingen over de inrichten van de golfbaan in het Naarderbos wordt aangegeven, dat als compensatie van de plekken die voor oeverzwaluwen verloren zijn gegaan, een nieuwe wand zou moeten worden aangelegd, bestaat er twijfel of dit inderdaad zal gaan gebeuren. Op de kaarten met het inrichtingsplan staat wel een plek aangegeven maar concrete toezeggingen zijn er nog niet. In het gebied van de compensatie-eilandjes bij de haven van Huizen valt niet veel te sturen. Hier moeten we de natuur haar gang laten gaan en hopen dat af en toe afslagwandjes blijven ontstaan waar oeverzwaluwen zich kunnen vestigen. Het is ook wel eens goed ergens met de vingers vanaf te blijven. Bij de gemeente Huizen leeft het idee voor het aanleggen van een wandje oostelijk van de pier.

Van de golfbaan in Eemnes is een vraag gekomen voor de mogelijke aanleg van een oeverzwaluwwand. In 2004 zal hierover overleg plaatsvinden.

Dankwoord

Ogen en oren in het veld voor het onderzoek zijn belangrijk om de oeverzwaluwen die zich plotseling ergens vestigen te kunnen opsporen. Daarnaast moet er soms onderhoud aan wanden worden gepleegd of zijn vergunningen noodzakelijk. Ook dit jaar zetten zich hiervoor diverse personen in. De volgende personen die mij assisteerden of op andere wijze hulp verleenden wil ik hartelijk danken. Dit zijn: Gert Bieshaar, Ruud van Beusekom, Anco Driessen, Kees de Jong, Roeland de Jong, Jan Kuijer, Frans Leurs, Engbert van Oort, Mirjam Kerkhof, Jan Roothart, Harry de Rooy, Wim Smeets, Niek Venneman, Jan Verkerk, Adrie Vermeule en Teus van Vianen.

Oeverzwaluwen

Tekening: Arthur Singer

Vanuit de tuin van mijn benedenbuurman groeit een klimop omhoog, tot ver voorbij mijn woning op de eerste etage. Er wordt dankbaar gebruik van gemaakt door zo'n 60-70 huismussen, die deze klimop als slaappleats gebruiken.

Jan van Gastel

Mussen slaappleats

Vanuit de tuin van mijn benedenbuurman groeit een klimop omhoog, tot ver voorbij mijn woning op de eerste etage. De hele muur is zowat bedekt, inclusief twee van mijn ramen. Dat is al een hele tijd zo. Ik heb er wel eens over gedacht de klimop te verwijderen, maar omdat ik liever andere dingen doe, is het er niet van gekomen. En dat vind ik geen enkel probleem, want er wordt dankbaar gebruik van gemaakt door zo'n 60-70 huismussen, die deze klimop als slaappleats gebruiken.

Ik vind dat eigenlijk veel leuker dan een klimopvrij raam. Wat ik er voornamelijk van merk, is het opstaan van de mussen en het weer gaan slapen. Dat gaat namelijk met nogal wat gekwetter gepaard. Hierbij de gegevens van een ochtend: 4 januari 2004. Er ligt een centimetertje sneeuw. Temperatuur: -1.4°C.

8.22 uur: eerste geluid: een mus laat zich heel kort horen.

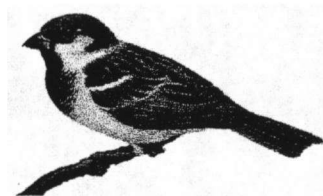
8.24 uur: een andere mus (of misschien wel dezelfde) laat zich even horen.

8.26 uur: toenemend gekwetter.

8.30 uur: 1 mus verlaat de klimop en vliegt de heg in, een meter of vier van de klimop vandaan.

8.35 uur : vanuit de klimop vertrekken 2 mussen in zuidelijke richting, over de huizen aan de overkant van de straat; ik verlies ze daar uit het zicht, dus weet niet hoe ver ze weggaan.

8.37 uur: 1 mus vliegt oostwaarts, 1 gaat er in een boom

Huisemus Tekening: Arthur Singer

ongeveer 7 meter vanaf de klimop zitten.

8.40 uur: 7 mussen vliegen zuidwaarts; er zitten er nu ongeveer 15 in de heg.

8.42 uur: vanuit de heg vliegen er 4 oostwaarts; net als de meeste anderen eerst een beetje naar het zuiden, maar dan met een bocht naar het oosten; ze gaan naar een hoogte van een meter of 20; achter het gebouw verlies ik ze uit het zicht. In de heg zitten er nu een stuk of twintig te kwetteren.

8.43 uur: ongeveer 30 mussen (moeilijk te tellen zo'n club die opeens het luchtruim kiest) vliegt oostwaarts, vanuit de klimop en de heg.

8.45 uur: ongeveer 20 mussen in de heg; zo te horen is de klimop ook nog niet leeg.

8.47 uur: 8 mussen vertrekken in zuidelijke richting, 10 richting zuidoost.

8.49 uur: er zitten nog 16 mussen in de heg; uit de klimop hoor ik niets meer.

8.51 uur: vanuit de heg vliegt er 1 naar het oosten, 3 gaan er terug de klimop in.

8.53 uur: vanuit de klimop vliegen er 2 zuidwaarts.

8.54 uur: uit heg en klimop vliegen er 5 laag richting zuid.

Enkele mussen blijven in de heg zitten. Het is nu vrij stil geworden. Ik stop met waarnemen. Zo'n 70 mussen heb ik zien vertrekken. De ochtend hiervoor heb ik er ruim 50 zien vertrekken. De oostelijke richting is het meest populair, daarna de zuidelijke. Wat ze doen als ze achter de huizen uit het zicht verdwenen zijn, kan ik uiteraard niet zeggen. In ongeveer een half uur zijn ze (zo goed als) allemaal vertrokken.

's Avonds gaat het 'in omgekeerde volgorde' en ook met veel gekwetter. Vanaf ongeveer 16.15 uur komen ze individueel of in groepjes terug en verdwijnen in de klimop. Omstreeks 16.45 uur is het geheel stil en slapen ze.

Helaas zal dit de laatste winter worden voor de mussen in deze klimop. Het gebouw waar de klimop tegenaan groeit zal worden afgebroken en daarmee dus ook de klimop. Zo'n 70 mussen, ongeveer evenveel als er mensen woonden, zullen straks een andere slaappleats moeten zoeken. Maar dan zonder enige inspraak.

Hoe kan een boerderij bij Bunschoten, waar tradities als het Midwinter-feest en vleeskoeien in de potstal in ere worden gehouden, tegelijk een missie vervullen als het er om gaat het postmoderne boerenbedrijf een gezicht te geven?

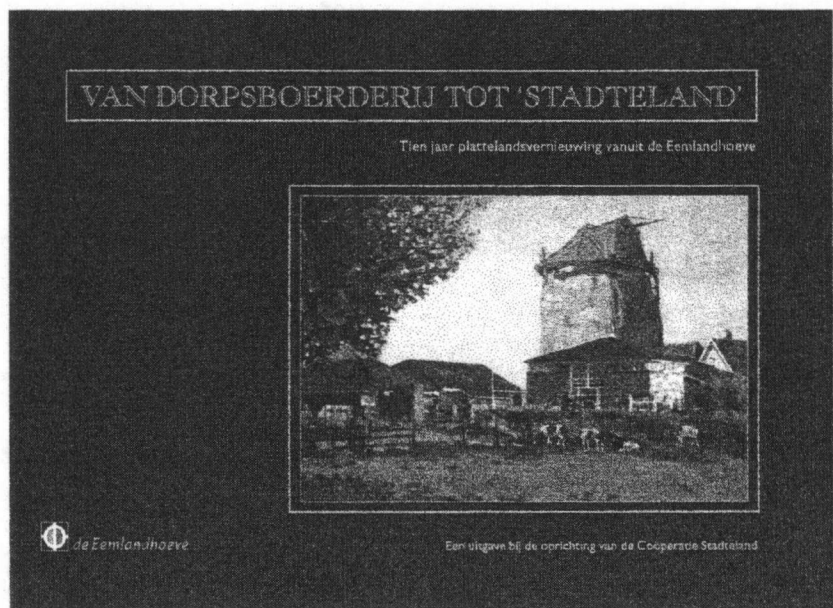
Paul Keuning

BOEKBESPREKING: Jan Huijgen – VAN DORPSBOERDERIJ TOT ‘STADTELAND’

Jan Huijgen, de inspirator van deze moderne, coöperatieve boerderij, stamt uit een familie met een lange boeren traditie uit Bunschoten. Jan heeft de kans gehad en genomen om door universitaire studie in Wageningen en afrondende studies filosofie in Amsterdam en Toronto afstand te nemen van de gangbare boerenpraktijk van schaalvergroting, intensieve veeteelt en monocultuur.

Deze nieuwe boerderij, die tegelijk ook voorlichtingscentrum wil zijn, ligt in het Eemland onder de rook van Bunschoten. Met een nieuw concept probeert men een brug te slaan tussen het tijdperk van het grootschalige boerenbedrijf en het omringende milieu. Juist door met respect voor de natuur biologisch verantwoord bezig te zijn, wordt een conflict tussen het bedrijf en de omgeving voorkomen.

Jan Huijgen heeft werkelijk tien tropenjaren achter de rug, toen hij de overgang maakte van het oude familiebedrijf in het centrum van Bunschoten naar de nieuwe planboerderij aan de Bisschopsweg. Op die nieuwe plek kon eigenlijk pas gebouwd worden met financiering van de bank nadat de hele verkaveling achter de rug was; dat zou pas in 2002 zijn. Maar Jan startte in 1993 al, met geld verkregen door hypotheek te nemen op de oude boerderij.

Het was nogal moeilijk om de verschillende overheden mee te krijgen toen het niet gewoon om een nieuw te bouwen boerderij ging. Zeker toen hij met een nieuw plan kwam aanzetten: een zogenaamde boerderij, met daarnaast een voorlichtende rol naar de omringende agrariërs en naar het onderwijs. Met aspiraties zoals het fungeren als discussieplatform naar milieu- en natuurmensen en het opzetten van een natuurpad, dat werd wel heel wantrouwend bekeken door de politiek. De eerste jaren was het dan ook vechten tegen de bierkaai, tot dat er in 1998 gemeenteraadsverkiezingen gehouden werden. Wat deed Jan? Hij zwengelde de discussie over landbouwpolitiek aan, dat werd zeker urgent na problemen als mond- en klauwzeer en gekke

koeienziekte. Voor de meeste politieke partijen schreef hij zelf de landbouwparagraaf uit hun verkiezingsprogramma, waardoor daarna niemand meer om hem heen kon. Ik heb bewondering hoe Jan Huijgen zijn ideeën over verantwoord boeren vastgehouden heeft, ondanks jaren van onzekerheid en kelderende vleesprijzen, juist in de biologische landbouw. Goede vrienden, een goed gefundeerde visie en ook godsdienstige inspiratie zorgden ervoor dat Jan met de verantwoording voor een gezin met drie kinderen op koers bleef.

In het door Jan Huijgen ontwikkelde, postmoderne concept past kleinschalige, op kwalitatieve groei gebaseerde landbouw, waardoor integratie van landbouw en natuur mogelijk

wordt. Ik word door het lezen van dit boek echt nieuwsgierig om de vleeskoeien eens werkelijk in de potstal te zien staan.

De Eemlandcoöperatie.

In 1999 richtten een aantal boeren gezamenlijk de Eemlandcoöperatie op met als doel om voorzieningen te treffen, waardoor de ontmoeting tussen stad en platteland beter mogelijk werd. Voorbeelden van initiatieven in die richting: een natuurroute, een expositieruimte, de verkoop van streekproducten, diverse activiteiten om groepen schoolkinderen te laten ervaren hoe het is om voor een koe te zorgen, om kikkers tussen het gras op te sporen en om slootjes te springen. Niet alleen klassen uit Bunschoten-Spakenburg komen geregeld, maar Amersfoort ligt ook om de hoek.

Ark & Eemland

Deze vereniging van boeren en burgers richt zich op het gebied Arkemheen en Eemland. Men streeft een duurzame en waardevolle invulling na van dit leefgebied. Concreet betekent dit de volgende activiteiten:

1. Afspraken maken met de boeren over het beheer van weidegebieden en slootkanten, zodat weidevogels beschermd worden. Hier houdt met name Rob Kole, zich mee bezig. De nieuwe richtlijnen, samengevat in het SAN (Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer), over weidevogelbeheer, zijn voor Rob gesneden koek. Het betekent o.a. dat de natuurorganisaties niet meer beloofd worden op het aantal beschermde grutten, maar dat het beheersplan van de boer gehonoreerd wordt. De boeren moeten op hun beurt weer een percentage afstaan aan de natuurverenigingen, die bij dit beheer geholpen hebben.

2. Het maken van plattelandsroutes.
3. Het promoten van streekproducten. Als je toch gaat kijken op de Eemlandhoeve, er is van alles te koop: van eigen honing, bessensjam en kaas tot natuurlijk vlees!
4. Het begeleiden van schoolprojecten voor natuur- en milieu onderwijs.
5. Het contact onderhouden met de media.

Duidelijk is dat het in dit inspirerende boek niet alleen draait om boer Jan of zijn vrouw Maaïke, maar dat rond de Eemlandhoeve een heel netwerk is ontstaan van boeren, particulieren, politici en natuurorganisaties. Deze werkgemeenschap is nu al nationaal bekend, en ook vanuit

het buitenland is men belangstellend over deze nieuwe weg in de landbouw.

Jan Huijgen, een man met visie die nu al lesgeeft op de Agrarische Hogeschool in Dronten, wordt getipt als toekomstig professor in Wageningen. Het zou me niet verbazen als hij het schopt tot minister van landbouw.

Hoe kom je aan dit boek?

Er staat jammer genoeg geen ISBN-nummer in, het is een eigen uitgave van de Eemlandhoeve. Dus, als de boekhandel het niet heeft, ga gewoon eens een kijkje nemen op de Bisschopsweg 5B in het Eemland en koop, behalve een paar lekkere producten, ook dit bijzondere boek.

Dorpsboerderij in de winter

Tekening: J.Voerman Jr

Uit de veren

Subgroep Avifauna

Dit is de vaste rubriek van het coördinatieteam van de Subgroep Avifauna. Hier vindt u onder andere nieuws en feiten over de diverse werkgroepen, oproepen, onderzoeksvragen en voortgang van de projecten.

Dinsdag 13 januari 2004 vond de vergadering plaats van de Subgroep Avifauna. Gelukkig had de agenda een ieder bereikt, zodat de opkomst weer als vanouds was. Jammer dat er van drie werkgroepen geen coördinator of een vervanger aanwezig was!

Hieronder volgt een selectie van een aantal punten uit de notulen. Belangstellenden die de volledige notulen willen inzien, moeten mij dat even laten weten.

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland

Aan het bestuur van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) is door het Coördinatieteam een brief gestuurd met een aantal kritische opmerkingen omtrent de gang van zaken op en rond de vergaderingen van de SVN.

Kritiekpunten waren het late verzenden van de agenda, het ontbreken tijdens de vergaderingen van georganiseerde uitwisseling tussen de vertegenwoordigers van de aanwezige vogelwerkgroepen en de constatering dat de SVN te weinig als gemeenschappelijk actieplatform functioneert bijvoorbeeld in de strijd tegen de tekortkomingen in de Flora- en Faunawet.

Ransuilenproject

Jelle Harder informeert ons over de stand van zaken betreffende het Ransuilenproject. Er is op 33 roestplekken gekeken, waarvan voorlopig drie à vier roest-

plekken bezet blijken te zijn door ongeveer 48 ransuilen. Er zal omzichtig omgegaan worden met informatie over de locatie van deze roestplaatsen.

Boerenzwaluwenproject

Stand van zaken wat betreft het Boerenzwaluwenproject:

- Het aanbrengen van de broedplankjes in de Eempolder zal voor de lente afgerond zijn.
- In het Vechtplassengebied zijn \pm 40 plankjes geplaatst.
- In het totaal worden er \pm 125 plankjes aangebracht.
- Er zijn voor beide gebieden nog controleurs nodig die de plankjes op mogelijke nesten controleren. Er dienen twee bezoeken gebracht te worden: één in mei en één in juni.

Opgave bij Jelle Harder (jelleharder@hetnet.nl) of Dick Jonkers (d.jonkers@12move.nl).

Werkgroepvoordracht: Kerkuilen door Harry de Rooij

De landelijke toename van de kerkuilenpopulatie kunnen we ook in onze regio vaststellen: van twee broedsels in 2002 ging het aantal naar zes broedsels in 2003, waarvan vier in door de werkgroep geplaatste nestkasten. In Noord-Holland was sprake van een recordaantal in 2003: namelijk 58 broedparen. In onze regio werden in totaal zeventien jongen geringd.

Hopelijk was de inzinking in 2002 een gevolg van de slechte muizenstand en zet de positieve trend van 2003 zich de komende jaren voort.

Inventarisatievoorstellen:

1 Waterleidingplas te Loenderveen

Vanwege de nieuwe beheersplannen in dit gebied (o.a. biomanipulatie: het wegvangen op grote schaal van vis en het uitsluiten van herbivore watervogels, en semi-natuurlijk peilbeheer waardoor mogelijk het waterpeil in de plassen meer fluctueert) worden er binnen de VWG tellers gevraagd voor een doorlopende monitoring van riet- en watervogels gedurende vijf jaar.

De coördinatie vanuit de VWG wordt verzorgd door Piet Spoorberg. Opgave en contact over het project vinden via hem plaats en **niet** via de beheerder! Binnenkort zal er een uitnodiging verschijnen voor een voorlichtingsavond.

2 Cronebos

Natuurmonumenten monitort haar buitenplaatsen om de zes jaar. Omdat de inventarisatie van het Cronebos nog vrij recentelijk (in 2000) heeft plaats gevonden, wordt gekozen voor de buitenplaatsen Gooilust, Schoonoord en Hilverbeek en dan alleen de bosgebieden. Voorgesteld wordt, dat de VWG alle soorten plus aantallen vaststelt en dat Natuurmonumenten zelf de te monitoren soorten eruit haalt. Wij leveren de stippenkaarten aan, Natuurmonumenten zorgt voor het kaartmateriaal, de verdere uitwerking en het rapport.

Er zijn zeven telronden. Fred van Klaveren stuurt een inventarisatieschema rond waarop we de dag(-en) kunnen aangeven wanneer we willen inventariseren
f.vanklaveren@natuurmonumenten.nl

Vogel van het jaar

De vraag is of we er in een andere opzet mee door moeten gaan. De volgende voorstellen zijn gedaan:

- De vogel van het jaar wordt gekoppeld aan een werkgroep die de 'Vogel van het Jaar' vaststelt, de gegevens verzamelt en voor de uitwerking zorg draagt. De werkgroep rouleert jaarlijks.
- Geen 'Vogel van het Jaar', maar 'Gebied van het Jaar'.
- De 'Nestkastvogel van het Jaar'. Voordelen zijn dat: veel mensen wel een nestkast bij huis hebben waardoor het project heel toegankelijk is, het een leuk artikel van de 'winnaar' in de Korhaan kan opleveren en het project gekoppeld kan worden aan een excursie 'nestkasten controleren'.

Het Coördinatieteam zal zich over de voorstellen buigen.

Mededelingen Werkgroepen

- Engbert van Oort geeft aan dat hij sinds kort de nieuwe coördinator 'Waarnemingen' is. Alle kaarten uit de afgelopen 30 jaar worden in een (toegankelijk) bestand gezet. Ook wordt er naast de nog altijd bestaande waarnemingskaartjes gedacht aan een inlogsite waar je je waarnemingen uit ons telgebied kwijt kunt. Ben je vogelaar én een vaardig berijder van de digitale snelweg dan is deze jonge werkgroep vast wat voor jou! (e-van-oort@wxs.nl).

- De Telpost meldt over 2003 in het totaal 20.000 vogels, verdeeld over 97 soorten waaronder drie nieuwe soorten, geteld te hebben. Op de site: www.trektellen.nl staat ook de Telpost van de VWG vermeld.
- Doordat bij de werkgroep Eempoldertellingen tellers zijn afgevallen, is daar behoefte aan 'vers bloed'. (Corné Joziase, e-mail: cjoziase@hotmail.com).
- Ook de werkgroep Weidevogelbescherming kan nieuwe 'beschermers' gebruiken (Gert Bieshaar, e-mail: g.bieshaar@wanadoo.nl).
- De IJsvogelwerkgroep meldt, dat er op dit moment twintig mensen bezig zijn met het maken van ijsvogelwanden; dit brengt het totaal op 45.
- De werkgroep Midwintertellingen vraagt nog enkele tellers voor haar telgebieden. Geteld wordt slechts één weekend in januari, dus (rkole@wxs.nl).

Bloemendalerpolder

De aanwezigen hebben per mail het concept: 'Inventarisatie Bloemendaler en Gemeenschaps-polder Oost 2002' ontvangen dat na bewerking als artikel in de Korhaan zal verschijnen.

De aanleiding voor deze inventarisatie is het conceptstreekplan Noord-Holland Zuid dat in 2001 is opgesteld. In dit plan is dit poldergebied aangewezen als één van de locaties voor grootschalige woningbouw (gepland momenteel: 4,5 duizend woningen).

Het gebied kenmerkt zich door een veenweidelandschap met enkele bosschages; de grasland-percelen zijn de afgelopen jaren slecht beheerd.

De resultaten van deze inventarisatie zullen worden bekend gemaakt aan de gemeenten Weesp en Muiden. Riccardo van

Dijk neemt namens de VWG in de 'klankbordgroep' plaats. Een peiling onder de aanwezigen maakte overduidelijk dat de Subgroep Avifauna Ricardo ziet als haar vertegenwoordiger en zich schaaft achter zijn opstelling tegenover het conceptstreekplan en de activiteiten die daaruit voortvloeien. Mocht het tot een beroepsprocedure komen dan zal de VWG wellicht samen met o.a. 'Vrienden van het Gooi' en 'Milieufederatie' bezwaar aantekenen. Het bestuur zal hiertoe contact opnemen met de andere belangengroepen.

Nieuwe ledenavond

Donderdag 8 januari heeft het Coördinatieteam (CT) in de Bethlehemkerk in Hilversum een voorlichtingsavond georganiseerd. Het doel van de avond was nieuwe leden in kleine groepjes, die geleid werden door CT-leden, te informeren over de activiteiten van de verschillende werkgroepen. Van de benaderde 75 leden mochten we er dertien verwelkomen. Gezien hun enthousiasme denken we erin geslaagd te zijn hun interesse te wekken voor één van de werkgroepen en hebben we goede hoop dat een aantal van hen zal deelnemen aan de activiteiten van deze werkgroep. Twee leden hebben via de mail aangegeven dat ze weliswaar verhinderd waren, maar wel belangstellend uitzien naar de volgende bijeenkomst. De opkomst was natuurlijk niet overweldigend, maar toch kunnen we terugzien op een zeer geslaagde bijeenkomst, die volgend jaar zeker een vervolg zal krijgen. De op de avond aanwezige belangstellende leden zullen door het CT benaderd worden en in contact gebracht worden met de coördinatoren van de betreffende werkgroepen.

Coördinatieteam Subgroep Avifauna

Het Coördinatieteam bestaat nog maar uit drie leden en heeft dus dringend behoefte aan ver-

sterking; schroom niet en meld je aan, je komt in een warm 'nestje'.

Datum volgende vergadering: dinsdag 7 september 2004

Namens het Coördinatieteam Subgroep Avifauna
Cor de Kruif, secretaris
De Dam 72, 1261 KV, Blaricum
tel. 035-5258299
e-mailadres:
cor.francisdekruif@wanadoo.nl

Verslag van de Buitengewone Ledenvergadering op 22 januari 2004

Voorafgaand aan de lezing over het Griekse vogeleiland Lesbos, door de heer Otte Zijlstra, heeft er een korte buitengewone ledenvergadering plaatsgevonden.

1. Opening

Voorzitter Erik Hans van Stigt Thans opent de vergadering met het welkom heten van de aanwezigen en een woord van dank voor de grote opkomst (ca. 73 personen). Hij richt tevens een bijzonder woord van welkom tot de aanwezige ereleden. Erik Hans stelt alle bestuursleden voor aan de aanwezigen. Atie van Klaveren (Subgroep Cursussen) en Guus Proost (Subgroep Avifauna) waren verhinderd, waarbij gemeld is dat Guus herstellende is van een operatie. Er wordt stil gestaan bij het recente overlijden van Yves Vogel, een lid van het eerste uur, die onder meer actief is geweest bij het leiden van excursies en bij de vogelherkenningscursussen. Erik Hans dankt de schrijvers van het In Memoriam in de laatste Korhaan.

2. Stand van zaken VWG-onderkomen

Erik Hans geeft André Kerkhof het woord om de aanwezigen op de hoogte te brengen van de stand van zaken wat betreft de zoektocht naar een VWG onderkomen. Deze kwestie vormt al

heel lang een belangrijk actiepoint voor het bestuur. Het lijkt er gelukkig op dat het binnen afzienbare tijd als actiepoint afgevoerd kan worden. In het centrum van Bussum is een locatie van Sherpa waarover het bestuur vergevorderde contacten heeft. De VWG kan daar mogelijk medegebruiker worden. Voordeel hiervan is dat de VWG geen torenhoge huisvestingskosten krijgt. Het speciale potje voor huisvesting komt nog steeds goed van pas voor de te betalen huur, de kosten van verwarming etc., de kosten van inrichting, de aanschaf van computers en andere benodigde zaken. De VWG zit met vele waarnemingskaartjes waar op dit moment niets mee gedaan wordt. Sherpa wil haar cliënten graag nuttig werk laten doen. Er wordt daarom nu uitgezocht of de cliënten van Sherpa onze kaartjes in een computerprogramma kunnen gaan invoeren. Dat dient natuurlijk wel op een juiste wijze te gebeuren; anders krijg je weer een digitale vuilnisbak. Mogelijk kan een nieuw op te richten Automatiseringscommissie hierbij in de toekomst een zinvolle rol spelen. Een ander punt van bespreking is de verdere rol die de VWG voor Sherpa kan spelen. Hierbij wordt gedacht aan het geven van een nader overeen te komen aantal lezingen en/of excursies. Op de komende Algemene

Ledenvergadering in maart hoopt het bestuur u nader te kunnen informeren.

3. Contributieverhoging

André Kerkhof blijft aan het woord, nu als penningmeester. De contributie voor 2004 ligt nog niet vast. Bedoeling was om deze voor gewone leden trendmatig aan te passen met een verhoging van € 0,50. Echter de Vogelwerkgroep heeft financieel gezien een goed jaar gehad. Zo is de Korhaan 1x minder uitgegeven en is de omslag goedkoper gebleken. Reden om de contributie niet te verhogen. Een spontaan applaus bewijst dat de aanwezigen het hiermee eens zijn.

4. Bestuurswijziging

De voorzitter krijgt weer het woord en memoreert nog eens dat Auke Douma zijn functie als bestuurslid Communicatie om gezondheidsredenen heeft neergelegd. Gelukkig is Rien Rense bereid gevonden om deze taak over te nemen. Rien heeft meteen al veel zaken opgepakt zoals het up to date maken van de welkomstbrochure. Tevens heeft hij zich samen met het bestuur ingespannen om de bestaande problemen rond het verenigingsblad de Korhaan op te lossen. Het bestuur wil zijn aanstelling officieel bekrachtigd zien

door de Ledenvergadering. De aanwezigen keuren het nieuwe bestuurslid - middels een terecht applaus - goed met algemene stemmen.

Erik Hans maakt van de gelegenheid gebruik om opnieuw te benadrukken dat de bestuursfunctie van de Subgroep Natuurbescherming ook nog steeds vacant is en dat Guus Proost (Subgroep Avifauna) stopt met ingang van de komende Algemene ledenvergadering in maart. Het bestuur zit daar behoorlijk mee in haar maag. De leden worden dan ook opnieuw opgeroepen zich voor de vervulling van deze functies te melden of het bestuur op andere, mogelijk geïnteresseerde, leden opmerkzaam te maken.

5. Aanpassing van het huishoudelijk reglement

Het Dagelijks Bestuur, bestaande uit voorzitter, secretaris en penningmeester, is reeds geformeerd. Doel is om o.m. actie op zaken in te kunnen spelen, zoals huisvesting, binnenkomende post, etc. Hiertoe is het huishoudelijk reglement uitge-

breid met een nieuw artikel 4. Het oude artikel 4 en de overige artikelen zijn doorgenummerd. Van alle aanwezigen is er niemand tegen en dus wordt deze wijziging met algemene stemmen goedgekeurd. Inhakend op enkele ontdekte fouten, zegt Erik Hans toe dat het Huishoudelijk Reglement nog eens op taalfouten en onduidelijkheden zal worden gecontroleerd.

6. Rondvraag

Van de hertoe geboden gelegenheid werd geen gebruik gemaakt

Alvorens af te sluiten riep Erik Hans ons lid Paul van der Poel naar voren. Als goede traditie om actieve leden in het zonnetje te zetten heeft het bestuur gemeend om dit bij Paul te doen, iets dat hij niet verwacht had! Erik Hans memoreert dat Paul ruim 30 jaar betrokken is bij de cursussen en dat hij dit nog steeds met veel enthousiasme doet.

Paul is een groot liefhebber van de natuur, met name van vogels. De soorten waar hij

'op kickt' zijn de Kleine Bonte Specht en de Appelvink. Je moet bij Paul niet gek opkijken als je de geluiden van de meeste vogels niet van een CD te horen krijgt maar van Imitator Paul zelf! Als blijk van dank overhandigt Erik Hans Paul een bloemetje met de melding dat hij de speciaal ontworpen oorkonde, van ons lid Rietje Velkamp, nog te goed houdt. Gelukkig voor alle bestaande en toekomstige leden van onze VWG hoopt Paul voorlopig nog door te gaan. Hij heeft er nog steeds veel plezier in. Onder groot applaus gaat Paul weer naar zijn plaats.

7. Sluiting

Erik Hans sluit de vergadering en dankt de aanwezigen voor de aandacht. Na het spontane applaus voor het voltallige bestuur kon de lezing over Lesbos aangevangen.

Marc van Houten
Secretaris

Dick A. Jonkers

Even rechtzetten

In een ingezonden brief maken Juul Ohrlichs en Anja Meulmeester melding van het feit dat zij hadden vernomen dat een gruttojong, dat meer dood dan levend in het nest zat toch werd geringd. Het is altijd gevaarlijk om iets van horen zeggen weer te geven als waar zijnde. Jonge weidevogels zijn nestvlinders en verlaten meteen na het uitkomen het nest. Voor ringonderzoek worden jonge vogels soms al geringd meteen nadat zij uit het

ei gekropen zijn. Jonge vogels drukken zich onmiddellijk als de ouders beginnen te alarmeren en dit jong deed dat in het nest. De betreffende ringer constateerde dat het jong er goed uitzag en legde een ring aan. De volgende ochtend is hij teruggegaan voor de controle van het nest en zag dat de overige drie eieren ook waren uitgekomen en de jongen het nest hadden verlaten. Het door hem geringde jong lag dood in het nest. Ken-

nelijk heeft het jong wat gemankeerd, reageerde niet op pogingen om dit bij het nest weg te lokken en is door de ouders daarom niet meer onder hun hoede genomen.. De regenachtige nacht en dag die volgden, heeft het de das omgedaan. De ringer treft geen blaam; hij kon op het moment van ringen niet weten dat er wat met het jong aan de hand was, want dan had hij het ongeringd gelaten.

Algemene Ledenvergadering over 2003

De jaarlijkse Algemene Ledenvergadering over 2003 zal worden gehouden op donderdag 25 maart 2004 in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum.
Aanvang 20:00 uur.

Agenda:

1. Opening
2. Verslag van de Algemene Ledenvergadering over 2002, gehouden op 27 maart 2003. Zie De Korhaan, jaargang 37, nummer 2, pagina 46-49.
3. Jaarverslag 2003
 - 3.1. Secretaris
 - 3.2. Avifauna
 - 3.3. Communicatie
 - 3.4. Vogelcursussen
 - 3.5. Natuurbescherming
 - 3.6. Excursies
 - 3.7. Algemene Zaken
4. Financieel Beleid
 - 4.1. Jaarverslag penningmeester over 2003
 - 4.2. Verslag kascommissie
 - 4.3. Vaststelling rekening 2003 en begroting 2004
 - 4.4. Decharge bestuur
 - 4.5. Benoeming kascommissie

5. Bestuursverkiezing

Het bestuur van de vogelwerkgroep bestond in 2003 uit:

Voorzitter: Erik Hans van Stigt Thans
Secretaris: Marc van Houten *
Penningmeester: André Kerkhof
SG Algemene Zaken: Bep Dwars *
SG Avifauna: Guus Proost (*niet herkiesbaar*)
SG Natuurbescherming: (*is vacant*)
SG Vogelcursussen: Atie van Klaveren
SG Excursies: Joke van Velsen *
SG Communicatie: Auke Douma/
Rien Rense

Namen gemarkeerd met (*) zijn aftredend en herkiesbaar.
Guus Proost stelt zich niet meer verkiesbaar als bestuurslid Avifauna.

Kandidaten voor de vacante functies (Natuurbescherming en Avifauna) kunnen zich melden of worden voorgedragen. Kandidaten voor de vacatures en tegenkandidaten voor de functies waarvoor de aftredende bestuursleden zich herkiesbaar hebben gesteld dienen zich zo snel mogelijk op te geven bij de voorzitter of de secretaris.

6. Rondvraag
7. Sluiting van de Algemene Ledenvergadering
8. Pauze
9. Lezing over de jaarlijkse overleving van ransuilen met behulp van vleugelmerken, door Bert-Jan Bol.

Werkvogels gezocht en gevonden

Onze vereniging is een vogelwerkgroep. Dat werken gebeurt vrijwillig en vanuit belangstelling, maar is wel onze basis. Voor verschillende activiteiten worden nog belangstellenden gezocht:

- De subgroep Avifauna heeft op 8 januari een kennismakingsavond voor de nieuwe leden van de vogelwerkgroep gehouden. De belangstelling was goed en er zijn verschillende afspraken gemaakt voor deelname aan inventarisatie en andere activiteiten. De komende tijd worden de afspraken verder uitgewerkt.
- De redactie van De Korhaan krijgt ondersteuning van Josée van Beek en Joost van Ramshorst. Zij zullen de artikelen redigeren. Paul Keuning zal het overzicht van literatuur en tijdschriften gaan bijhouden en informatie over de jeugdgroep doorgeven. Rob Kole zal zich over enige tijd terugtrekken uit de redactie.
- De website van de vogelwerkgroep is nu niet actueel. Rik Prins zal hieraan gaan werken. We verwachten dat de eerste resultaten snel zichtbaar zullen zijn.
- Het bestuur heeft een vacature voor natuurbescherming, en

vanaf begin 2004 voor het coördineren van de subgroep avifauna.

Heb je belangstelling en tijd voor deze werkzaamheden of wil je ons op iemand opmerkzaam maken, neem dan contact op met het bestuur (zie achterin de Korhaan). Aarzel ook niet om je belangstelling voor andere activiteiten van de vogelwerkgroep kenbaar te maken, er is altijd wel wat leuks en boeiends te doen. Ideeën voor nieuwe activiteiten zijn ook welkom. Het bestuur

Programma

Donderdag 26 februari: Lezing over sperwers en andere broedvogels in de binnenstad, door Jip Louwe Kooijmans. De stad als broedbiotoop voor vogels. Welke soorten profiteren van de stad en wat zijn de biotoopelementen die bepalen of een soort succesvol is in de stad of niet? Een uitgebreid verslag van de lezingen staat in Korhaan nummer 5, 2003.

Zondag 7 maart: Ochtend wandelexcursie naar de Stulp en het Pluismeer o.l.v. Jan Terlouw, Wery Hegge en Frank van de Weijer. Vertrek om 7.00 uur van de parkeerplaats bij de midgetgolfbaan in Lage Vuursche. Na een aantal winterse excursies in het veelal open gebied, staat vandaag De Stulp en omgeving op het programma. We gaan voor de eerste voorjaarszang van de diverse bos- en heidevogels, zoals raaf en boomleeuwerik. Onweerstaanbaar dit vroege vogel voorjaar.

Donderdag 25 Maart: Algemene ledenvergadering over 2003 gevolgd door een lezing over onderzoek van de jaarlijkse overleving van ransuilen met behulp van vleugelmerken, door Bert-Jan Bol. In de regio Haarlemmermeer, Zuid-Kennemerland en Amsterdam worden sinds de winter van 1988/1989 jaarlijks op ongeveer 15 tot 20 slaapplaatsen ransuilen geïnventariseerd. Ook geslachtsbepaling van zowel nestjongen als volwassen vogels, leeftijdsbepaling tot na derde kalenderjaar, het plaatsen van manden als alternatief nest, het broeden en overwinteren in dorpen en de algemene trend in de samenstelling van roestplaatsen komen aan bod.

Vrijdag 2 tot zondag 4 april: Voorjaarsweekeinde op Vlieland.

We vertrekken vrijdagochtend om 9.00 uur met de boot vanaf Harlingen en keren zondag aan het einde van de middag om 16.45 uur met de boot terug. Fietsen zijn voor u gehuurd en vrijdagavond is er soep en zaterdag en zondag wordt voor eten en drinken gezorgd. Deelnemers krijgen 1 à 2 weken voor aanvang nadere informatie thuisgestuurd.

Schriftelijke opgave met vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer uiterlijk 1 maart 2004 bij Joke van Velsen. De kosten bedragen € 60 per persoon (overnachtingen, fietsen, eten en drinken, organisatiekosten). Dit bedrag dient uiterlijk 1 maart 2004 overgemaakt te zijn op postrekening 2529179 t.n.v. Penningmeester Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken te Hilversum onder vermelding van "voorjaarsweekend Vlieland". Indien op 1 maart 2004 dit bedrag niet ontvangen is, dan is deelname niet meer mogelijk.

Dit weekeinde in het vroege april biedt ons vele kansen op ontmoetingen met zowel overwinteraars als ook de vele via het wonderschone eiland op trek zijnde vogels.

Donderdag 22 April 2004: Lezing over vogels aan de Oostkust van Canada en de Westkust van Noord-Amerika, door Peter Scholten. In Juli 2001 bracht Peter een bezoek aan vogelrijke gebieden in Canada.

Zaterdag 24 april: Ochtend wandel excursie langs de Gooimeerkust en de pier van Huizen o.l.v. Rob van Maanen en Guus Proost. Vertrek om 6.00 uur van de parkeerplaats bij de oude haven en kalkovens van Huizen. Het voorjaar is nu in volle gang. De Gooimeerkust biedt verschillende biotopen dicht bij elkaar en dus alles wat een vogelaar in het voorjaar begeert.

Zaterdag 8 mei: Auto dagexcursie naar Ooijpolders, Millingerwaard e.o. (bij Nijmegen) o.l.v. Eric Hans van Stigt Thans, Frank van de Weijer en Bertus van de Brink. Vertrek om 5.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Brood en drinken voor de hele dag meenemen. De beroemde en schitterende Ooijpolders en Millingerwaard zullen ongetwijfeld mooie waarnemingen opleveren van moeras- en watervogels en andere daar vertoevende vogels.

Vrijdag 14 mei: Avond fietsexcursie naar Hilversumse Bovenmeent en omgeving o.l.v. Wim le Clercq, Rob van Maanen en Wery Hegge. Vertrek om 19.00 uur vanaf de parkeerplaats aan het einde van de Verlengde Fortlaan in Naarden (bij de Karnemelksesloot).

Het voorjaar is nu op haar hoogtepunt en de zomer is in aantocht. Dan is de Bovenmeent niet te versmaden. Vooral de avond biedt ons de kans op waarneming van waterral en porseleinhoen. Als toegift hopen we de kerkuil ook nog te zien.

Zondag 8 augustus (let op andere datum): Auto dagexcursie naar Noord Holland (Petten, Hondsbosse Zeewering en inundatievelden) o.l.v. Wim le Clercq. Vertrek om 7.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Eten en drinken voor de hele dag meenemen. Een schitterend rondje door Noord Hollandse biotopen. Vogels van de zee en de zoute slikken, het duin en van de zoete slikken en binnenwateren. De tijd is onder andere perfect voor het zien van vele steltlopers en mogelijk zitten er ook dit jaar weer enkele bijzondere soorten tussen.

Zaterdag 28 augustus: Auto dagexcursie rondje Lauwersmeer o.l.v. Eric Hans van Stigt Thans, Wim le Clercq en Piet Spoorenberg. Vertrek om 6.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Eten en drinken voor de hele dag meenemen.

Zondag 12 september: Ochtend wandelexcursie naar de Zanddijk o.l.v. Bertus van de Brink en Rob van Maanen. Vertrek om 7.00 uur bij de parkeerplaats bij Oud Valkeveen. We verwachten veel leuke waarnemingen van allerlei doortrekkende riet- en moerasvogels en natuurlijk ook andere najaarstrekkers.

Vrijdag 1 tot zondag 3 oktober: Najaarsweekeinde op Vlieland.

We vertrekken vrijdagochtend om 9.00 uur met de boot vanaf Harlingen en keren zondag aan het einde van de middag om 16.45 uur met de boot terug. Fietsen zijn voor u gehuurd en vrijdagavond is er soep en zaterdag en zondag wordt voor eten en drinken gezorgd. Deelnemers krijgen 1 à 2 weken voor aanvang nadere informatie thuisgestuurd.

Voor aanmeldingen dezelfde procedure als bij het voorjaarsweekend, echter nu schriftelijk opgeven en betalen tot uiterlijk 1 september 2004.

Zaterdag 23 oktober: Bijzondere dagexcursie in en om de Oostvaardersplassen o.l.v. Jan Bos en Wery Hegge. We gaan proberen tijdens deze excursie een tocht per bolderkar diep het gebied in onder leiding van deskundigen van Staats Bos Beheer te realiseren. Nadere informatie in een volgende Korhaan. Vertrek om 8.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zaterdag 13 november: Ochtend fietsexcursie in de Eempolders o.l.v. Piet Spoorenberg en Wouter Rohde. Vertrek om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats bij de Rabobank en het nieuwe gemeentehuis van Eemnes.

Zondag 28 november: Ochtend wandelexcursie in het prachtige bos van de Monnikenberg o.l.v. Adri Vermeule en Jan Terlouw. Vertrek om 9.00 uur vanaf de parkeerplaats aan het einde van de oprijlaan (Stad Gods). We gaan door dit mooie bos lopen en genieten van de grote variatie aan bosvogels.

Zondag 12 december: Ochtend wandelexcursie in de Loenderveense plassen en Amsterdamse waterleidingplassen o.l.v. Adri Vermeule en Piet Spoorenberg. Vertrek om 9.00 uur bij de ingang van de Amsterdamse Waterleidingsplassen (Bloklaan 5, Oud-Loosdrecht, vlakbij Loenen tegenover Recreatiecentrum Mijnden)

2005

Zondag 9 januari: Dag auto-excursie in Zuid Flevoland o.l.v. Wim le Clercq en Jan Bos. Vertrek om 9.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zondag 23 januari: Dag auto-excursie in Friesland o.l.v. Jan Bos, Dick Jonkers en Adri Vermeule.

Zaterdag 12 februari: Ochtend wandelexcursie in Oud Naarden en omgeving o.l.v. Bertus van de Brink en Guus Proost.

Zondag 6 maart: Ochtend wandelexcursie over de Tafelbergse - en Blaricummer heide o.l.v. Piet Spoorenberg en Hugo Weenen.

Excursies binnen ons werkgebied vertrekken altijd vanaf de plaats waar de excursie wordt gehouden. Bij excursies buiten ons werkgebied wordt steeds vertrokken vanaf NS-station Bussum-Zuid. Leden die niet over een auto beschikken kunnen vanaf dit verzamelpunt meerijden. Mocht u willen deelnemen aan een bepaalde excursie, maar ondervindt u problemen met het bereiken van de plaats van samenkomst omdat u bijvoorbeeld niet over eigen vervoer beschikt, schrijf dan een briefje aan Joke van Velsen (adres achter in de Korhaan). Geprobeerd zal dan worden een passende oplossing voor u te vinden. Deelnemers aan de excursies wordt dringend verzocht om bij alle excursies voor de aangegeven tijd aanwezig te zijn, zodat op tijd vertrokken kan worden. De bij ledere excursie vermelde deelnamebedragen dienen te allen tijde volledig te worden betaald, dit ongeacht de vraag of volledig aan het programma wordt deelgenomen. Ook indien men van bij de prijs inbegrepen zaken geen gebruik maakt, is het volledige bedrag verschuldigd. Bij afmelding tot een week van tevoren bij weekends en excursies waarvoor betaald moet worden, worden naast de reeds gemaakte kosten tevens administratiekosten in rekening gebracht. Als u later afmeldt wordt maximaal 50% terugbetaald, dit afhankelijk van de reeds gemaakte kosten en de in rekening te brengen administratiekosten.

Voor de goede orde wijzen wij erop dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenootleden van de vogelwerkgroep. U wordt dringend verzocht naar deze excursies géén kleine kinderen en géén honden mee te nemen. Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

Ontvangen Literatuur

Samenstelling: Paul Keuning

De vermelde artikelen uit de lijst van tijdschriften is een selectie gericht op vogelinieus, met name uit de regio.

Anna's Hoeve Koerier jaargang 20 (4): De financiering voor de sanering van het natuurgebied Anna's Hoeve plus het aangrenzende Laarder Wasmeer is eindelijk rond. Hier is 29 miljoen mee gemoed.

Apus, jg 9 (1) nov. '03: observatie en registratie van gierzwaluwen in kasten.

Argus, De Faunabescherming jg 28 (3) okt. '03: Schieten is veel leuker. . . Er mag in praktisch het hele land weer op ganzen geschoten worden. Wat doen de natuurorganisaties daartegen? De raaf holt achteruit door terugloop van de konijnenstand. Ook dreigen de kraaiachtigen door minister Veerman opnieuw vogelvrij verklaard te worden.

Ark & Eemland jg 6 (2) okt. '03: SAN – nieuwe Europese richtlijnen voor weidevogelbescherming. De inkomstenderving gaat rechtstreeks naar de boeren en ook geen resultaatbeloning meer. Voor het beheer van de Eemlandhoeve bij Bunschoten is in aanwezigheid van minister Veerman de coöperatie Stadteland opgericht.

Boomblad, Alterra jg 15 (5) nov. '03: Europese natuur in Nederland. Van de 198 bijzondere ecosystemen die in Europa worden onderscheiden, komen er 51 voor in Nederland. Alterra heeft ze beschreven in een boek met dezelfde titel. In 2003 zijn alle 141 aangemelde gebieden goedgekeurd. Zij voldoen aan de habitatrictlijnen. Grauwe kiekendief: natuurbeheer door akkerbouwers werkt goed.

Boomblad, Alterra jg 15 (6) dec. '03: Habitatrictlijnen in de praktijk. Mag een biologische varkensboer zich vestigen

vlakbij een beschermd natuurgebied in Bladel?

Tussen Dijk & Duin jg 2 (4) '03: Natuur in Noord-Holland. Weidevogels onder druk. Vooral natte veengebieden belangrijk. Naast de kempfaan en de watersnip vooral de scholekster en de veldleeuwrik enorm in aantal afgenomen. Knobbeltzwanen: schieten of gedogen? Het ministerie en het faunafonds blijven op het standpunt staan dat er eerst afgeschoten en verjaagd moet worden, daarna pas vergoeding van eventuele schade – een gemiste kans. Toch blijft het aantal stabiel.

Dutch Birding jg 25 (6) '03. 92: Bijzondere waarnemingen in 2002 van de Ross' gans tot en met de dwerggans. Invasie van roze spreeuwen in 2002. Verder mooi fotowerk bij de recente vermeldingen, o.a. van Bas v.d. Boogaard.

Ficedula jg 30 (3) 2003 – kwartaalblad van de Twentse VWG: Geschiedenis van de Twentse vogelwerkgroep va 1963. Fenologie 2002.

Fitts jg 39 (3) VWG Zuid- Kennemerland: Regionale simultaantellingen '88-2001, aan de kust, o.a. Pamassia, werden de meeste soorten waargenomen. Ervaringen van de beginnerscursus. Vaste pleisterplaatsen van de rietgans in Zuid-Kennemerland en Zaanstreek.

Fitts jg 39 (4) VWG Zuid- Kennemerland: Een decennium duinbeheer. Stoppen met waterwinning heeft nog niet geleid tot een geschikte biotoop voor de wulp in de Kennemerduinen. Aangespoelde vogels op het strand tussen Noordwijk en IJmuiden 2000 – 2003. Kwak in Westhoffbos op 26 aug. j.l. Onderscheid tussen eksterman en ekstervrouw.

De Gierzwaluw jg 41 (3) VWG Amsterdam: Huiszwaluw tellingen ten westen van Amsterdam. De bouwkunst van de tijftaf.

De grauwe gans jg 19 (3) nov. '03 – stichting vogel- en natuurwacht Zuid-Flevoland: Raven in het Holsterwold.

IJsselmeerberichten jg 30 (2) okt. '03: nauwe samenwerking met Landschap Noord-Holland, It Fryske Gea, de Waddenvereniging en Flevolandschap **IJsselmeerberichten** jaargang 30 (3) dec. '03: natuurontwikkelingsplan IJsselmeer de verrommeling tegen gaan.

Knippeelkrant jg 27 (5) nov. '03: Rechter in Haarlem beslist dat kraaien en kauwen op Texel niet vogelvrij zijn. Gooi en Eemlander (16-10) We moeten snel de vos aanpakken. Agrariërs op de bres voor weidevogels. Verder veel stukjes over de ganzenjacht.

De Krulsbek jg 46 (5) nov. '03 vogelwacht Utrecht: In de slijpstream van de graspiepers: vogeltrek in het Waardengebied in april.

IJmossa jg 76 (2) Nederlandse ornithologische ver. SOVON: Flevoland het laatste bolwerk van de bonte kraai in Nederland. De brilduiker als broedvogel in Ned. Ontwikkeling van de Huiskraai.

Mens en Natuur jg 54 (4) '03 Magazine van het IVN: Het verhaal van de Heuvelrug, een natuur- en milieu educatief project van acht organisaties in Utrecht en het Gooi.

Van Nature jg 13 (10) okt. '03 Ver. Natuurmonumenten: Beëindiging me-

chanische kokkelvisserij op de Wadden-
zee onvermijdelijk; belangwekkend be-
wijs voor schade door schelpdiervisserij.

Natuur en Milieu jg 27 (11) nov.: De
tunnelweg, die A-6 en A-9 ten noorden
van het Naardermeer zou verbinden,
gaat niet door.

Natuur Nabij jg 31 (4) dec. IVN-
Eerland: De weidewerkgroep stelt vast
dat er veel predatie van weidevogels is
door de vos. Verder een menulijst van
winter (bij-)voeding per vogelsoort.

Landschap Noord-Holland jg 3, sept.
'03: 'Kieviten baitsen tussen bulldozers'
PWN werkt aan een groot herstelplan
van de waterhuishouding in de
Kennemerduinen. De kerkuil terug in
Noord-Holland. Laarder Wasmeer wacht
op grote schoonmaak.

Onze Waard jg 34 (3) Natuur en vogel-
wacht Ablasserwaard: Het plas-dras
perceel in de polder Oud-Alblas trekt
vele tientallen weidevogels, o.a. het
kleinst waterhoen. De roek, een grote
kolonie nabij het verkeersplein
Gorinchem.

Dier en Milieu jg 78 (4) dec. Ver. politie
dieren- en milieubescherming: CIDC-

Lelystad is het Centraal Instituut voor
dierziektecontrole. Zij onderzoekt (gif-)
slachtoffers van roofvogels. Fraude bij
het vogelringen, waardoor lokale zang-
vogels, putters o.a., in de handel komen.

De Steenloper jg 21 (114) VWG Den
Heider: Gierzwaluwen in Julianadorp.
Vogelstand op Noordenhaven. Vogels
van het Marinekamp De Kooy.

Nieuwsbrief St Vogelasiel het Gooi 18:
Bijzondere gast: de grote zilverreiger.

SOVON Nieuws jg 46 (46) dec.: Warme
zomer goed voor nachtzwaluw? Strand-
leeuwerik, een neerwaartse trend. Ijs-
vogel schrijft historie: ongekend hoog
aantal, in 2002 ruim 650 paren. 25e PTT
telling dec. 2002. Steenuilenmonitoring.
Ooievaar, succes, of niet?

De Takkeling jg 11 (3): Werkgroep
Roofvogels Nederland: Wespeneieren
op de oostelijke Utrechtse Heuvelrug –
zomer '02. Duur van de ei-fase van de
sperwer. Grondnesten van de Buizerd in
de Eempolder.

De Trianglaan jg 26 (4) Jubileum-
nummer 25 van de VWG Schagen en
omstreken: Veel leuke wetens-
waardigheden en bijzonderheden over

onze alledaagse vogels als de koolmees,
de merel en de meerkoet. Jg 26 (5) dec.:
Telling op geïnundeerd bollenveld bij
Schagen.

Vanellus jg 5 (6) okt. Bond van Friese
Vogelbeschermingswachten: Verslag
van de wg kerkuilen Friesland. Prooi-
aanvoer bij de steenuil.

Het Vogeljaar jaargang 51 (5): Groene
specht verovert Hoekse Waard.

Vogelinieuws jaargang 16 (4): Vogel-
bescherming Nederland: De bosruiter.
Vogelgebieden staan sterker door
habitatrichtlijnen. Kustzone moet worden
gekoesterd.

Vogels jaargang 23 (6): Vogel-
bescherming Nederland: Het was een
goed jaar voor de korhaan: aantal zeker
14. In de ban van de gans. De kauwen-
burcht van Achilles Cools.

Vrienden van het Gooi (4): Landschap-
pelijke ontwikkelingen in en rond Het
Spiegel.
De grove den – een boom die hier echt
thuis hoort.

Mutaties Ledenbestand

Nieuwe Leden

MW B ATTRILL	THORBECKELAAN 82	1412 BS	NAARDEN	035	6942622
N F BOSCH	FRANSE KAMPWEG 2	1406 NW	BUSSUM	035	6946853
MW W BUHRMANN-VAN DIJKE	LOTHARIUSLAAN 79	1402 GH	BUSSUM	035	6934710
MW A VAN DER HORST	ELZENLAAN 20	1214 KL	HILVERSUM	035	6231267
J VAN HOUT	FLEVOLAAN 30 A	1411 KD	NAARDEN	035	6943096
MW J IJSPEERT	J. KRUSESTRAAT 148	1106 ZL	AMSTERDAM	020	6911459
MW G KLUVERS	KLEINE DRIFT 122	1221 KC	HILVERSUM	035	6215696
M J KLUVERS	KLEINE DRIFT 122	1221 KC	HILVERSUM	035	6215696
R VAN LEEUWEN	KEIZER OTTOSTRAAT 89	1402 VT	BUSSUM	035	6938574
MW D LELOUP	KEIZER OTTOSTRAAT 89	1402 VT	BUSSUM	035	6938574
MW C T PLOMP	ELZENLAAN 59	1214 KK	HILVERSUM	035	6215420
MW J W REHWINKEL	IRENEWEG 35	1241 XX	KORTENHOEF	035	6561248
MW R RUITER-SMET	WRIXSTRAAT 72	1222 NS	HILVERSUM	035	6851988
MW E VISSER	QUELLYNSTRAAT 138-H	1073 XM	AMSTERDAM	020	6647537

Adreswijzigingen

MW M J M BOLMER	NEUWEG 415	1215 JB	HILVERSUM	035	6219562
A SCHOONHOVEN	STEPHENSONLAAN 35	1222 NT	HILVERSUM	033	2987573

Overleden

Y S VOGEL	LEEUWERIKWEIDE 86	3742 XR	BAARN	06	55105830
-----------	-------------------	---------	-------	----	----------

Bedankt

MW A BAKKER	LOTHARIUSLAAN 119	1402 GJ	BUSSUM	035	6919989
T F M JANSSEN	J BOSBOOMLAAN 3	1394 EW	NED. DEN BERG	0294	253474
MW JORNA	MAUVESTRAAT 17	3741 TL	BAARN	035	5430834
F KEYZER	E DE BRUYNSTRAAT 93	1411 TA	NAARDEN	035	6942375
R RHIJNSBURGER	WINDBAAN 127	3893 CG	ZEEWOLDE		
A B TERLUIN	MOLENHOEK 29	9291 DB	KOLLUM		

Veldwaarnemingen

Dodaars

25-12-03 3; overheemseweg nederhorst, e. + a.g. van oort, foeragerend

Noordse stormvogel

26-11-03 1; crailo, huizen, c.elenbaar, dodelijk vermoeid

Aalscholver

04-11-03 130; maatpolder, p.hilhorst, overvliegend in prachtige v-vorm

Kleine zilverreiger

09-12-03 1; laegiskamp bussum, c.de vink, overvliegend

Grote zilverreiger

20-01-04 1; noordpolder te veld, eemnes, d.a.jonkers

Ooievaar

10-11-03 2; ankeveen, p.vos
17-12-03 2; ankeveen, a.vermeule
18-01-04 2; vreeland, h.rehwinkel

Kleine zwaan

04-11-03 6; maatpolder eemnes, p.hilhorst
16-01-04 40; vliegend over hilversum, j.w.le clercq, met elkaar babbelend

Wilde zwaan

25-11-03 4; overvliegend over zuid hilversum, e.p. klomp
25-12-03 7; klompweg nigtevecht, e. + a.g. van oort, overvliegend

Nijlgans

06-09-03 150; maatpolder, p.hilhorst, rustend

Slobeend

06-09-03 5; sluiswaai, eemnes, p.hilhorst

Krooneend

03-01-04 1; lorentzvijver, hilversum, j.w. le clercq

Zeearend

25-01-04 1; dammerkade, ankeveen, m.de graaf, d.a.jonkers, juv.

Sperwer

21-11-03 1; spiegel, bussum, c.de vink, jagend op klapekster
15-01-04 1; moleneind, kortenhoef, a.vermeule, jagend op sijsjes

Visarend

03-09-03 1; eemmeer t.p.v. stichtse brug, p.hilhorst, met succes foeragerend

Samenstelling: Engbert van Oort

10-09-03 1; boven de eem, p.hilhorst
26-10-03 1; gooimeer naarden, m.de graaf, d.a.jonkers, rustend

Slechtvalk

18-10-03 1; gooimeerkust oud naarden, vrs het gooi, overvliegend
21-12-03 1; noordpolder te veld, eemnes, f.leurs, d.a.jonkers, foeragerend

Waterral

18-10-03 1; gooimeerkust oud naarden, vrs het gooi, gehoord
07-12-03 1; wijde blik, naardermeer, m.de graaf, d.a.jonkers

Waterhoen

25-12-03 18; raadhuislaan vreeland, e. + a.g. van oort, foeragerend

Kraanvogel

08-11-03 7; laren, a.van leijden, overvliegend

Goudplevier

03-09-03 165; maatpolder, p.hilhorst

Kievit

25-12-03 600; middenweg nederhorst, e. + a.g. van oort, regelmatig opvliegend

Waterenip

03-09-03 2; maatpolder, p.hilhorst

Houtsnip

05-09-03 1; bos en heide laren, p.hilhorst, foeragerend

Wulp

04-11-03 7; maatpolder, p.hilhorst, overvliegend

Ijvogels

9 x; div. locaties, j.baas, p.hilhorst, d.a. jonkers, p.vos

Zwarte specht

02-11-03 1; de gaardes bussum, c.rossier, foeragerend

Huiszwaluw

08-09-03 3; buitenvaart eemnes, p.hilhorst

Boompleper

21-10-03 5; bussummerheide, c.rossier, rustend in een boom

Grote gele kwikstaart

30-11-03 2; gooiersgracht, blaricum, d.a.jonkers, foeragerend

Pestvogel

19-11-03 1; v.dijkstraat hilversum, p.vos, foeragerend tussen spreuwen

Roodborsttapuit

16-10-03 2; huizerpier, huizen, m.de graaf, d.a.jonkers
22-11-03 1; bovenmeent, c.de vink, foeragerend, eveneens op 29-11

Tapuit

06-09-03 16; maatpolder, eemnes, p.hilhorst, rustend

Kransvogel

25-12-03 47; heintjesrakkerpolder, e. + a.g. van oort, rustend

Fluiter

07-05-03 1; bosje van six, blaricum, c.rossier, g.heijn

Tjiftjaf

26-12-03 1; middenweg, nederhorst, e. + a.g. van oort, roepend
25-01-04 2; bergse pad, m.de graaf, d.a.jonkers, vechtend en roepend

Klapekster

03-11-03 1; spiegel, bussum, c.de vink, opgejaagd door sperwer
17-11-03 1; nw.bussummerweg, huizen, h.van muiswinkel, foeragerend

Raaf

02-09-03 2; maatpolder, p.hilhorst, foeragerend

Sijs

24-11-03 33; stalpaertstraat, hilversum, d.visser, r.tabois, foeragerend in bomen
15-01-04 60; molenend, kortenhoef, a.vermeule, foeragerend

Barnsijs

18-10-03 4; oud naarden, naarden, vrs het gooi, overvliegend

Kruisbek

11-11-03 4; bijvanck, blaricum, d.a.jonkers, overvliegend

Goudvink

05-12-03 3; elzenlaan, h'sum, rustend
08-01-04 2; v.'t hoffplein, hilversum, j.w. le clercq, foeragerend

Appelvink

06-01-04 20; 't spiegel, bussum, c.de vink, uit hoge eik wegvliegend
22-01-04 2; bijvanck, blaricum, d.a. jonkers, overvliegend

KOR HAAN

RONALD SINOO

VANDAAG GAAN WE OP STAP MET DOMINEE DE HAAN...

DE BLIK OP ON-EINDIG.

HANDEN OM DE KIJKER.

HET VERSTAND OP NUL!

... OP ZOEK NAAR VOGELS IN HUN LANDSCHAP.

BROEM! RONK!

VROAP!

DE KLUUT BROEDT HIER NOG NIET!

BROEM! BROEM! RONK! VROEM!

GEEN WONDER MET DIE TERINGHERRIE DUS WAT DOEN WE HIER DAN EIGENLIJK?

IK GA U UITPUTTEND UITZEGGEN WAAROM U HIER HELEMAAL NIET MOET ZIJN VOOR VOGELS.

JAH!

MAAK HET LANG!

BLA
BLA
BLA
BLA
BLA
BLA
BLA
BLA
BLA

DAT WAS EEN VERHAAL WAAR DE HONDEN GEEN BROOD VAN LUSTEN! OOIIT ZITTEN HIER VOGELS EN KAN DE KLUUT IN GROTEN GETALE...

JAH JAH JAH, HOU NOU MAAR 'S OP!

MAAK 'S EEN PROGRAMMA OVER VOGELS KIJKEN! ZONDER AL DIE UIT-LEGGERS!

ZOIETS ALS WAT **BILL ODDIE** DOET OP DE BBC!

HELLO

WHERE'S THE LITTLE BUGGER? I HEARD ITS CALL AND I THINK... ... YES! THERE IT IS! OOOOH - IT'S GORGEOUS! LOOK AT THAT LITTLE BEAK! HIIHI!

TSJIEP!

WELL WHAT A NICE VIEW! ISN'T THAT PRETTY AMAZING?!

...SEE? IT'S JUST ME, MY BINS AND THE BIRDS! THAT'S WHAT IT IS ALL ABOUT! THAT'S BIRDING!

NEEEE...! DAT IS... GENIETEN! DAAR DOEN WIJ NIET AAN!

WIJ HOUDEN ONS BEZIG MET GEDOE ER OMHEEN EN HET MAKEN VAN PRAATJES MET MENSEN DIE ZICH NUTTIG MAKEN, ZOALS BOEREN, WEIDEVOGEL BESCHERMERS, INGENIEURS, RINGERS....

AAAH LOVELY!

DIE KLETSPRAAK KAN TOCH IN HET CURSUS-BOEK?!

MAAR IK KAN TOCH OP TV NIET ALLEEN MAAR VOGELS LATEN ZIEN?! WAT IS DAAR HET NUT VAN?! ER MOET UITLEG BIJ! DAT EIST DE TRADITIE! ZO HEBBEN WE HET ALTIJD GEDAAN!

WANNA SEE A BLACK WOODPECKER?

SURE THING! LET'S GO FOR IT! WOW!

Adressenlijst

Postadres VWG: Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Postbus 1028, 1200BA Hilversum
Postrekening (algemeen) 2529179 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Hilversum
ABN-Amro (algemeen) 43.41.08.790 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Hilversum
Postrekening (uitsluitend contributies) 7874727 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Kortenhoef

Het Vogelwerkgroep Bestuur:

Dagelijks bestuur:

Voorzitter	: mr. E.H. van Stigt Thans	Mackayware 30	8014 RW Zwolle	038-4543991
Sekretaris	: M. van Houten	Dovenetelhof 26	3742 EH Baarn	035-5415603
Penningmeester	: A.C.A.M. Kerkhof	Luitgardeweg 28	1211 NB Hilversum	035-6286330

Overige bestuursleden:

SG Algemene Zaken	: L.J. Dwars-Van Achterbergh	Flamingohof 1	1221 LK Hilversum	035-6850627
SG Avifauna	: G.M.L. Proost	Oostergero 15	1274 JS Huizen	035-5251661
SG Natuurbescherming	: Vacant			
SG Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
SG Excursies	: J.J.M. van Velsen	Dotterbloemlaan 39	3742 ED Baarn	035-6838604
SG Communicatie	: R. Rense	Eizenlaan 40	1214 KM Hilversum	035-6248716

Nuttige Adressen:

Aanmelding Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Aanmelding Jeugd cursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Eempoldertellingen	: C. Joziassé	Horrewaarde 39	1399 HV Muiderberg	0294-263821
Lezingen	: J.W. le Clercq	Van het Hoffstraat 28	1223 EE Hilversum	035-6834456
Promotie en Verkoop	: B. v.d. Brink	Klaver 1	1273 AJ Huizen	035-5258142
Roofvogelstudiegroep	: H. Sevink	Einder 31	3742 ZG Baarn	035-5421019
Vogelasiel Het Gooi	: F.F. van de Woord	Burg. J. Visserlaan 1	1411 BR Naarden	035-6945658
Vogelringstation Het Gooi	: B. van Poelgeest	Binnenhof 517	1412 LA Naarden	035-6940996
Waarnemingskaartjes inleveren	: E. van Oort	Kickestein 57	3632 WJ Loenen ¹ / ₄ Vecht	0294-234330
Weidevogelbescherming Eempolders	: G.W. Bieshaar	Zevenenderdriift 16	1251 RC Laren	035-5311002
Wintervoeding Gooi en Vechtland	: J.F. Kuijer	Krekemeent 21	1218 EA Hilversum	035-6934871
St. Wintervoeding aan Koudeslachtoffers	: N. Schram	C. van Renneslaan 22	1403 ES Bussum	035-6933389

<u>Ledenadministratie</u>	: F. Wilms-Schopman	J.C. Ritsemalaan 1	1241 AP Kortenhoef	035-6563020
---------------------------	---------------------	--------------------	--------------------	-------------

Vogelwerkgroep On-Line:

Het Goois Vogelnet (Nieuws van de Vogelwerkgroep via e-mail)
Vogelwerkgroep op internet
St. Wintervoeding aan Koudeslachtoffers

Aanvragen via: Chans@worldonline.nl
<http://www.vwg-gooi-eo.nl>
nora.schram@planet.nl

Waarnemingskaartjes kunnen ook bij alle bestuursleden worden ingeleverd. Na overleg kunnen eveneens bij alle bestuursleden nieuwe kaartjes worden verkregen.

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep aanvaardt de vereniging geen enkele aansprakelijkheid. Deelname geschiedt op vrijwillige basis.

Schenken:

Wilt u de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken eenmalig of vaker steunen met een gift, dan zijn deze giften onder voorwaarden aftrekbaar op de aangifte voor de inkomstenbelasting.
Daarnaast kunt u in uw testament een zogenaamd legaat laten opnemen ten gunste van de vogelwerkgroep. Het is gewenst dit dan met uw notaris te bespreken.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester worden declaraties voor gemaakte kosten uitsluitend gehonoreerd indien deze uiterlijk 31 december via de coördinator van de betreffende subgroep bij de penningmeester zijn ingediend.

"De Korhaan"
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

TPG Post

Port betaald

Port payé

Pays-Bas